

BRUOŽAI
KALEDŲ ŠVENČIŲ
BELAUKIANT

SANDARA
THE LEAGUE
LITHUANIAN
NEWSPAPER

SANDARA
Published by the
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches Located
in All Principal Cities of the
UNITED STATES
840 West 33rd Street,
Chicago, ILL. 60608
Telephone: (312) 927-4789

Price 10 c.

GRUODŽIO — DECEMBER 19, 1975

Nr. 32

Kalėdinis laikotarpis yra pilnas sujudimo, rūpesčių ir vilčių. Miestų gatvės, namai, aikštės ir krautuvės pasipuošė įvairiais kalėdiniais simboliais; giesmės ir muzika skamba visur, skelbdamos artėjančias šventes.

Besiruošdami joms ir mes pagyvėjame. Linksmesniame Kalėdų sezone užmirštame apie nuosavus vargus, negalavimus ir visokius trūkumus, tikėdami, kad visa tai greitai praeis ir mes vėl gyvensime ramiai ir normaliai.

Atrodo, jog šios šventės ir yra skirtos tam, kad sustiprintų mumyse viltį į šviesesnę ateitį, nors dabartis kartais ir būna kiek tamsoka. Tokiose nuotaikose sutikdavo Kalėdas mūsų protėviai seniau, tokiomis viltimis sutiksime jas mes ir dabar.

Verta pabrėžti, jog ir mūsų protėviai yra nemažai prisidėję prie Kalėdų išpopuliarinimo. Jie išlaikė daug senų tradicijų ir perdavė jas kitoms, jaunesnioms kartoms. Daugelis kalėdinių iškilmingumų, kurie pasireiškia šiuo metu Amerikoje, yra atėję nuo Baltijos jūros pakrančių.

Toks Santa Claus su briedžiais ir rogučėmis, tapęs šioje šalyje Kalėdų simboliu, yra aiškus baltiečių įnašas į tas šventes.

Gaujame iš Vilniaus laiške tarp kito pasakyta:

"Kai šis mano laiškas pasieks Chicago, tai jūs jau būsite arti Kalėdų švenčių."

Noriu pasveikinti jus "miešas dėde" ir visus amerikiečius lietuvius. Džiaugiuosi, kad pas Jus Kalėdos yra didžiausių metų šventė. Mes jas jaminėsime tik prisiminimuose. Neturėsime nei šventiškos eglutės, nei vaišių, nes Kalėdų senelis neaplinkys su dovanomis.

Tačiau artėjančios Kalėdos sukella mumyse džiaugsmo ir viltį, kad dabartiniai šalčiai pranyks ir ateis šalėtas pavasaris."

Latviai turi nuosavą vardą Kalėdoms -- 'Svetki' arba Sveteliai

Mums artima latvių tauta šių švenčių nevadina Kalėdomis, bet išlaikė savo senąjį vardą -- "Svetki", kas reiškia Sveteliai.

Reikia pripažinti, jog tas jų žodis yra tinkamesnis už mūsų, paimtą iš lotnų 'Calendae', kuriuo vadinta pirmąją naujo mėnesio dieną.

Lietuviai, kaip ir latviai, yra sudramatizavę šių švenčių atėjimą.

Latviški "svetelai" atvažiuoja rogučėmis su būriu palydovų ir skelbia švenčių atėjimą.

Jie grįžta nugalėję tamsybės pajėgas, išlaisvinę saulutę iš ne laisvės.

SURADO BOMBŲ DIRBTUVĖ LONDONE

Bėgyje pastarųjų keturių dienų Scot Yard policija užsiko 2 bombų gamyklas, kurias operavo aštriai teroristai.

Klaulė geježinė, uodega pakulė (A d a t a)

Kieti, Šalčiai Lietuvoje

Štöckholm. — Nespėjus atsipeikėti nuo žiaurios sniego audros, Lietuvos kraštą užklupo smarkūs šalčiai, nuo kurių pasak švedų reporterių, braška žvoros ir sniegas girgžda po kojomis.

Amerikonišku termometru šalčio pasiekė 15 laipsnių žemiau nulio.

Tas sukėlė daugiau vargų Lietuvos žmonėms, kuriems trūksta ne vien kuro, bet ir šiltesnių rūbų.

Duktė b. prez. Johnsono tikisi sulaukti ketvirto kūdikio

Washingtonas, D. C. — Luci Johnson — Nugent, jauniausia duktė buvusio prezidento Lyndon Johnsono, tikisi susilaukti ketvirto kūdikio atėjantį kovo mėnesį.

Pirmūnins jų sūnus gimė 1967 metais, kuomet Johnson dar buvo prezidentu.

Luci vyro Patricko Nugent motina yra lietuvė, gyvenanti Kenosha, Wisc.

Lapių medžioklės sezonas prasidėjo

Prieš par Kalėdų šventes Maryland valstijoje prasidėjo rėtas šioje šalyje sportas — lapių medžioklė.

Kadangi lapių mažai beliko, tai medžiotojai nedaug ką gali laimėti.

Jodinėdami miške medžiotojai pasitenkina pamatydami begančias lapas, kurias vejasi sunes.

BRITŲ PREM. WILSON GALI PASITRAUKTI

Londonas. — Dienraštis 'Daily Mail' tikrina, jog sveikatos sumetimais Herold Wilson, dar bėčių valdžios galva, pasitrauks iš užimamos vietos pradžioje ateinančių metų.

H. Wilson yra 59 metų amžiaus, bet sunkios pareigos pakerta jo sveikatą.

OPOZICIJA REIKALAUJA UŽTIKRINIMO

Bonna. — Opozicija Vakarų Vokietijos parlamente pareikalavo kanclerio Helmuo Smitdo, kad nuteisintų 13 metų kalėjimo sovietinis šnipas Gunter Guiljaume nebus pasiūstas mainais į Sovietus.

KISSINGERIO KILMĖ

Dabartinis U.S. valstybės sekretorius Henry Kissinger gimė Vokietijoje. Jo tėvas buvo žydas mokytojas. Į šią šalį Kissinger atvyko 1938 metais.

Tinginiui kiekvieną dieną yra šventė.

Santa Claus išbrauktas iš telefonų knygos

Anksčiau Bostono telefonų knygoje buvo įtrauktas ir Santa Claus numeris su adresu Šiauriniame Poluje.

Bet šiais metais tas numeris tapo praeistas, nes prieš Kalėdų šventes vaikai be pajėvos skambindavo tam diedukiui ir (neįskaitomas raštas) užkloduodavo telefonų laiką svarbiems pašaukimams.

Reikalauja atstatyti H. Kissingerį

Naskville, Tenn. — Admironas Elmo Zunvalt, buvęs karinio laivyno operacijų skyriaus viršininkas, atsikreipė į prez. Ford patardamas jam atstatyti Kissingerį ir Valstybės sekretoriaus pareigų.

Esą Kissinger vedė ne amerikiečių užsienio politiką, bet subordnuotą Sovietams, kas kenkia šios šalies prestižui.

Dejantės politika lieka negera, yra pavojinga Jungtinėms Valstybėms ir užtikrina Sovietų dominaciją rytų ir centro Europoje.

Lietuvos Atstovo J. Kajecko Sveikinimas

Giliai nuosirdžiai sveikinu visus geros valios lietuvių Kalėdų švenčių ir Naujųjų 1976 Metų progą.

Gerėdamasis visų lietuvių kilnia veikla Lietuvos bylos reikalais, kartu nuosirdžiai visiems dėkoju už man pareiktus sveikinimus ir linkėjimus šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų progą. Linkiu visiems malonių Kalėdų švenčių ir sėkmingų, laimingų Naujųjų 1976 Metų lietuvių veikloje bei asmeniškame gyvenime.

Čigonai neleidžia vaikų į mokyklas

Californijoje kitoja būriai čigonų, kurie gyvena savotiškai, ištiesami pajėpines prie miško.

Valdžia verčia juos leisti savo vaikus į mokyklas, bet čigonai atsisako klausian: "Kam jiems mokykla? Kas išmokamį savo vaikus vogti, o kitokių žinių jiems nereikalinga".

Girtuoklio gerklė ir trobos praryja.

LINKSMIAUSIŲ KALEDŲ ŠVENČIŲ

LINKIME VISIEMS "SANDAROS" REMEJAMS, NARIAMS IR SKAITYTOJAMS.
Sandaros Redakcija ir Administracija

SOVIETAI IEŠKOS ALIEJAUS IR GAZO BALTIJOS JŪROS PAKRANTĖSE

Prieš keletą dienų Dancige tapo pasirašyta sutartis tarp Sovietų ir jų valdomųjų kraštų — Rytų Vokietijos bei Lenkijos.

Toje sutartyje numatyta bendrai ieškoti aliejaus bei gazo pieynėse ir rytinėse Baltijos jūros pakrantėse.

Pirmutiniai šujiniai bus pradėti kasinėti Klaipėdos ir Palangos pakrantėse.

Savajme aišku, kad istorinės Lietuvos vasarvietės bus sunaikintos, nukentės ir derlingi žemės plotai, esantieji arčiau jūrų pakraščių.

Atomine bomba sunaikintų žemę

Londonas. — James Callaghan, buvęs britų užsienio reikalų ministeris pareiškė, jog šiuo metu yra pagaminta tiek atominių bombų, kad jos galėtų sunaikinti mūsų planetą.

Aprbioji tos rūšies ginklų gamyba nėra Ingva, — pareiškė minėtas britų politikas.

Lvove užtiktas Adomo Mickevčiaus rankraštis

Istoriniam Lvovo miesto archive surastas poeto Adomo Mickevčiaus rankraštis, kuriame prasideda garsioji poema "Ponas Tadas", apdainuojanti anų laikų Lietuvos kraštą.

Rytinei Vokietijai gresia bado šmėkla

Berlynas. — Didelis maisto trūkumas asireiškia komunistų valdomoje Rytų okietijoje. Ne tik mėsos ir pieno produktų sunku gauti, et trūksta bulvių ir duonos.

Iš okup. Lietuvos pasiūsta i Rytų Vokietiją traukiniai su grūdais, bulvėmis ir kitokiais maisto produktais, bet tai yra tik lašas kibire vandens.

Diplomatai Lenkijos šnipai Bavarijoje

Londonas. — Bavarijos policija areštavo du komunistinės Lenkijos šnipus su diplomatų pasais, kurie šnipavo aplink Laisvos Europos radijo stoją.

Jie buvo areštuoti Miunchene. Abu agentai dirbo Varšuvoje žvalgybos įstaigoje. Jie abu mokėsi provokatorių mokykloje. Vienas jų Berakievič leido Prancūzijoje komunistų laikraštį lenkų kalba.

Columbia Universitetas renka ir tyrinėja lietuvių dainas

Columbia Universitetas New Yorke įvedė specialų kursą stu dijuoti lietuvių liaudies dainas, nes jose atsispindi senovės žmonių papročiai ir socialis gyvenimas.

Lietuvių dainos yra renkamos ir verčiamos į anglų kalbą Kai kurie studentai lankosi pas senesnės kartos lietuvius, užrekorduoja įdainuojamas dainas.

Viena studentė lankydamosi tarpe lietuvių pirmoji surinko ir užkordavo 100 dainų, kurios buvo perduotos Columbia Universitetui.

Išgyrė lietuvišką Kalėdų Eglaitę

Vienas radijo pranešėjas Chicagoje priminė, jog Meksiko ir Pramonės muziejuje yra išstatyta visa eilė išpuoštų Kalėdinių Egaičių, jų tarpe plačius dėmesio atkreipia Lietuviška Eglaitė papuosta šiaudinukais, kuriuos pavadino "tikrais iš gerimams šaudais" ir kičokiais papuošalais.

Kalėdų Eglaitė Suomijoje

Suomijai papuošia Kalėdų Eglaitę saldainiais obuoliais, pyragaičiais, kuriuos pačioj šventėj išdalina vaikams.

Kučių vakare suomiai surengia tikrą puotą iš įvairių patiekalų

Maskvos klapčiukai puola Raud. Kiniją

Londonas. — Sovietų okupuotų kraštų komunistinė spauda pradėjo puli raudonosios Kinijos vadus.

Raudonųjų čekų, slovaku ir lenkų spauda išvadino R. Kinijos vadus fašistais bei imperjalistų tarnais ir revoliucinio judėjimo išdavi kas.

ATKOVOJO DUKTERI

R. L. Taylor, Chicagos verslininkas, pasiekęs net JAV aukščiausią teismą ir išleidęs arti 8,000 dol., jaučiasi gavęs geriausią Kalėdų dovaną — atkovojęs savo dukterį.

Kuprotą oželį tik vilko dančia pataiso.

Penkjos bobos ir Tamošius — ir susidarė visas kermošius.

SANDARA

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA

Published Every Friday by the
Amerikos Lietuviu Tautines Sandaros

General Office

40 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608 — Phone YArds 7-4789

SUBSCRIPTION RATES

In The United States per year \$7.00

In Canada and all Foreign Countries per year \$7.00

Second-class postage paid at Chicago, Illinois

UZSAKYMU KAINA

Užsienyje metams \$7.00

svietnytose Valstybese metams \$7.00

GILI KALĖDŲ ŠVENČIŲ PRASMĖ

Taigi, atėjus Kalėdų šventėms, pralinksmėja ir mūsų kasdieninis gyvenimas.

Geriausi linkėjimai, kuriuos išgirstame iš kitų ir kuriuos pareiškiamė kitiems, taipgi padaro šias šventes malonesnėmis ir prasmatnesnėmis.

O ką jau bekalbėti apie pasikeitimą dovanomis, Kalėdinės Eglutės papuošimus ir visokias vaišes!

"Kalėdos, Kalėdos, kas jūsų nelaukia!" Tai vieno mūsų poeto žodžiai, kuriais išreiškiamas džiaugsmas sutinkant šias šiausias ir reikšmingas šventes.

Be kiek bekalbėtumėm ir berasijumėm apie Kalėdas, vis vien neįstengtumėm atpasakoti jų pilnos ir gilesnės prasmės. Tai yra didžiulė, išpuodinga drama, kuri buvo kurijama amžių eigoje. Kiekviena tauta, kviena genčiai yra įdėjusi į Kalėdų šventes ką nors naujo ir skirtingo. Ispanijoje Kalėdos švenčiamos lauke, nes ten oras šiltesnis; žmonės šoka ir dainuoja. Amerikoje, ypač didmiesčiuose, kaip anči New Yorko, Los Angeles, San Francisco, Chicagoje bei Washingtono, miestų aikštėse uždegtos įvairiaspalvės elektros šviestės, apšviečiant didesnes egles.

Tik okupuotoje Lietuvoje Kalėdų švenčių visai neleidžiama švęsti, nes ta diena rusų komunistų paversta darbo diena. Mes tikime, kad nevisada taip bus. Lietuva savo laiku atgaus laisvę ir visi lietuviai galės švęsti Kalėdų šventes kaip švęsdavo senesniais laikais.

Sveikiname visus mūsų skaitytojus, visus lietuvius, ben. draugus su Kalėdų šventėmis, linkėdami visiems tyro džiaugsmo ir geros nuotaikos!

KANADIETIS APIE LIETUVĄ

Kanadiečių saudoje pradeda dažniau pasirodyti prisiminimų apie dabartinę Lietuvos padėtį. Nesenai "The Oshawa Times" įdėjo savo korespondento Peter Buckley straipsnį "Lithuania — Individuality in Soviet Sphere" (Lietuva — Vienetas Sovietų Sferoje).

Jau pati antraštė parodo, kad straipsnio autorius nesusi-gaudo kokioje iš tikro padėtyje yra Lietuva šiuo metu. Peter Buckley teigia, jog Lietuva randsis sovietinėje "sferoje", bet iš tikrųjų tikrame Maskvos junge.

Pradžioje p. Buckley primena: "Kiekvienam mačiusiam Maskvą, Vilnius iš tikrųjų atrodo beveik kaip kitas pasaulis. Jo dabartinė architektūra neperkausta, pasižymi originalumu, o menas dar aiškiau atsispindi. Gyventojai tvarkingesni ir svelesni. Visur pastebima kultūringesnė ir laisvesnė nuotaika, negu Maskvoje."

Be to p. Buckley pradeda risti politinę Lietuvos ateitį, tai jis paklydo kaip miške, tikriau sakant — pats leido save paklaidinti gudria komunistų propaganda. Jis pakartoja komunistų iš pirmo išlaužtą teigimą būk Lietuva norinti likti "brolišku-jų tautų šeimoj", nes tas apsaugos ją nuo Vokietijos ir Lenkijos. — Faktas pasijunka faktui, kad Lietuvą pavergė ne Vokietija ir ne Lenkija, bet Sovietų Sauga. Dabartinė 'broliška' rusų globa, primena Lietuvai ginklo pagalbą, yra vienas žiauriausių jungų, koks tik yra užregistruotas istorijos lapuose. Netgi Mongolai, užgrobdami sveikmus kraštus, neatėmė iš visų žmonių jų namų ir žemės, nevertė išsižadėti savo tautinės sąmonės ir gyvinti savo engių.

Galia, kad to visko nepastebėjo p. Buckley besilankdamas Vilniuje. Jam buvo leista pasikalbėti tik su specialiai paruoštais komunistų agentais ir tieji, matomai, sugebėjo apumti p. Buckley akis. Tas tik parodo, kaip naivūs yra kai kurie U. S. ir Kanados korespondentai; rišanti pavergtų tautų gyvybines problemas.

KALĖDŲ IŠVAKARĖS ANUO LAIKU LIETUVOS KAIMUOSE TURĖJO DAUG REIKSMĖS

Kai kurie pereito šimtmečio lietuvių rašytojai yra užrekdavę Kalėdų papročius, nuotai-ką ir celebracijas kaimiečių tarpe.

Kalėdos ir Nauji Metai turėjo anuomet ypatingos, mistiškos svarbos.

Ivairūs įvykiai švenčių metu, tam tikri gamtos apsišėkimai Kūčių naktyje arba prieš Naujus Metus, turėjo daug ką nulemti.

Būsimas derlius, ligos, krikštnos, vestuvės buvo nulemiamos kaip tik tame švenčių laikotarpyje.

Atsiradavo įvairių žinių, burtininkų, aiškintojų, kurie patys yra paveldėję tas gudrybes iš tėvų arba protėvių, o dabar perduoda jas jaunesniems.

Tei žiniai turėdavo daug ko pasakyti, atspėti. O jų žodis, švenčių laikotarpyje, buvo nenuginčijamas.

Ivairios Kalėdų linksmybės ir sveikinimai, papročiai, prasidėdavo antrą švenčių dieną.

Kaimiečiai lankydavo vieni kitus sveikindami ir išsigerdami alaus.

Sveikinimo forma būdavo viena ir ta pati, pradėdant komplimentu, jog aplankomas ūkininkas turi gerą žmogų ir gražius vaikus.

Jaunieji susirinkdavo atskirai kokioje nors didesnėje triokiose ir žaidimuose.

Anais laikais yra buvę daugiau originališkų žaidimų, negu mūsų atmintyje.

Buvo suruošiami išvsi drama tizavimai, su ilgais ir iš anksto išmoktais pasikalbėjimas.

Pav., žaidimas: "Ganau, ganau aveles", įpina vilką, piemeni, avis, ožį, gaspadorių ir pan.

Ivyksta kontestas tarp piemens ir vilko, vienas saugo, ki-

tas gauda aveles. Pasikalbėjimai būdavo gyvi, juokingi ir įdomūs.

Daugelis anų laikų žaidimų užsiliko ir iki mūsų laikų. Pav., žiedo dalinimas, vaikymas aplink rata, pelė ir katė, kaip tai: "O, tu karvelėli!", "Noriu miego" ir pan.

Kai muzikantai ir šokėjai parvargdavo, tai visi susirinkdavo aplink stalą pasiklausyti ką kuriam išburs koros, šiaudų traukimai, švino, liejimas ir pan.

Mergaitėms svarbiausią rūpėjo patirti kada ir kokie piršliai atvažiuos į jos kiemą.

Vakarop jaunieji išėdavo ir apsnigtas pievas arba laukus, nešdami malkų, rąstų ir šiaudų. Jie užkurdavo ten didelį laužą, kuris apšviendavo visą aplinkę.

Toji ugnis turėjo simboliškos reikšmės — pagelbėti saulutei nugalėti tamsos pajėgas ir sugrįžti arčiau žmonių.

Lietuviai turėjo ir

"Vestuvinę Eglutę"

Kalėdinė eglutė Lietuvoje paplito tik Nepriklausomybės laikais.

Be jau nuo senų laikų lietuviams buvo žinoma vadinama "Vestuvinė Eglutė", kabinama vestuviu puos metu prie lubų toje vietoje, kur sėdi jaunikis ir jaunoji.

Toji "Vestuvinė Eglutė", vėliau virtusi iš šiaudų pynučių daromu "sodu", buvo jaunystės ir vaishingumo simbolis.

Senovės lietuviai tikėjo ža-ljuojančio augalo galia ir puošdavo namo vidų žaliomis šakutėmis bei statė pavasarį ir vasaros švenčių metu prie gyvena-

Kaip vaišindavosi senovės lietuviai

Šventėms atėjus, mūsų protėviai mokėjo pasivaišinti.

Turtingesnieji prisikepdavo jautienos, kiaulienos, paukštienos ir pasigaminėdavo visokių ragaišiu.

Putra arba sriuba buvo gaminama iš milio, kruopų ir atskiesta pienu.

Ypačingai buvo pagarsėjusi rūgščioji putra, "skaba putra", kurią iki šiam laikui vartoja latviai.

Paskiau sekė barščiai, išvirti su briedžio mėsa.

Neturtingieji valgė Kalėdose džovintą jautieną, kiaulieną pupas, žirnius, vėdarus, košę ir rūgščią sriubą.

Turėjo džiovintų grybų, uogų ir kivių vaisių.

Buvo žinomas šiupinys, dešros, skilandis, kuriuos mes patys dar gerai ašimenam.

Cėrimų taip pat netrūkdavo. Garšausias iš jų buvo midus, kurį ne tik patys sunaudodavo, bet dar gabėdavo į kitas šalis.

Midu darydavo iš medaus ir kuo jis buvo senesnis tuo vertesnis.

Lietuviai pasigaminėdavo ir puiku naminį alų, kuris turėdavo ir saldumo.

Nuo naminio alaus greitai pasigerėdavo, nes galėjo būti 12—15 proc. stiprumo.

Alu ir midu užkandavo į žemę ažuolinišė bačkutėse ir laikydavo bent 10 metų.

Lietuviai gėrdavo iš ragų, kurie buvo pagražinti, kartais net auksu, ir vadinosi taurėmis.

Kai kurios tų taurių yra užsilikusios iki mūsų dienų.

PER MANO KOŠTUVA

Prieš Kalėdų šventes

Gamtą baltais rūbais rėdos, Nebetoli jau Kalėdos;

Miesto centre sujudimas, Gausus dovanų pirkimas,

Ir tokių, kurių nereikia, Kurios gero neuteikia.

Apsidžiaučiau ir aš Kalėdų dieną

Jeį gaudiau deginės bonką nors vieną.

Dabartinės šventės tęsiasi tik vieną dieną.

Seniau Kalėdoms buvo skiria mos dvi ir net trys dienos ir žmonės turėdavo pakankamai laiko vaišėms, pasiliksmini-

mams ir draugų aplankymui.

Dabar šios šventės tęsis tik vieną dieną ir jose nedaug ką galėsime atlikti.

Pasirodo, jog šis skubotumo amžius atima ir kai kuriuos smagumus iš mūsų gyvenimo.

Kas vertėtų prisiminti

Visi žinome ką vaizduoja mums Kalėdų šventės, Tai yra šviesesnių nuotaičių ir optimizmo simbolis. Jos išsklaido mums tamsias mintis, nušiminti-

mus, abejones ir įkvepia naujų vilčių, kad dabartiniai sunkumai ir nerimastys laikui bėgant pradings.

Su daugeliu sunkių problemų susiduria visas kraštas ir mes patys, bet vienaip ar kitaip jos visos išrištos.

BANDYMAI ATSPĖTI ATEITI

IR LIKIMĄ PAKREIPTI

SAVO PUSEN

1. Nuo Kūčių-stalo šieną Kalėdų dieną išdalija po truputių ką gyvuliams, "geriau eitų rąkon".

2. Kūčių šieną vakare arklia-ganai pasideda po pagolve ir Kalėdų rytą duoda arkliams, kad vasarą, išjojus nakties, ark-liai netų nuo jų toli.

3. Šieną ašduoda karvėms ir aveilėms, arkljams neduoda, nes arklys nenėšes šv. Marijos per upę.

4. Kai pavalgo, tai visų val-gių po truputiuką palieka Die-vo avingliui".

5. Jei ligi Kalėdų vakaro ne-sugrąžinsi skolų, tai, per visus mečius būsi skolose įjindęs.

6. Vyras, norėdamas sužinoti, ar jis liks našlys, traukia (už-sirišęs akis) iš pakrosnės višta; jei ištraukia senę — liks, jei jauniklę — neliks.

7. Merginos bėga į tvartą (tik ne į savo) ir žiūri prie ko tvar-te pribėgs: Jei prie karvės — tais metais neištekės, jei prie jaučio — ištekės.

8. Vakare merginos nueina į pirtį, nusivelka visus drabu-žius, pasistato tris žvakes (vie-ną prieš save, kitas dvį iš šalių ir į veidrodį žiūrėdamos, sako: "Mano mielas atėik". Jei pama-to veidrodyje vaikina, tai ištekės už jo, jei grabą — tai mirs (Pa-mačius vaikina, reikia uždegti veidrodį, nes kitaip ji pati mirs).

Viena nežiūri, kas kur pa-vožta, o kitos tuo laiku sumal-šo trečia skepeta.

9. Vakare merginos vožia po puodu žiedą, po kitiu rakta po puodu.

Jei išpėja žiedą tris kartus, tai šiemet ištekės, jei rakčiuką — bus gera šeimininkė, jei ske-petaip sau liks.

10. Vakare aplink trobą neš-davo pupų, o iš vidaus klaus-davo: "Kas čia eina?" Atsaky-davo: "Ponas Dievas". — "Kas čia naša?" — "Labas dienas"! Taip darydavo, kad javei derė-tų.

Didžiausias kalakutas 60 sva-u pasiliko gyvas viename New Yorko banke.

Mattį jo nespėjo perduoti už miesto skolas.

Už langų klevai nuogi Nusimine budu.

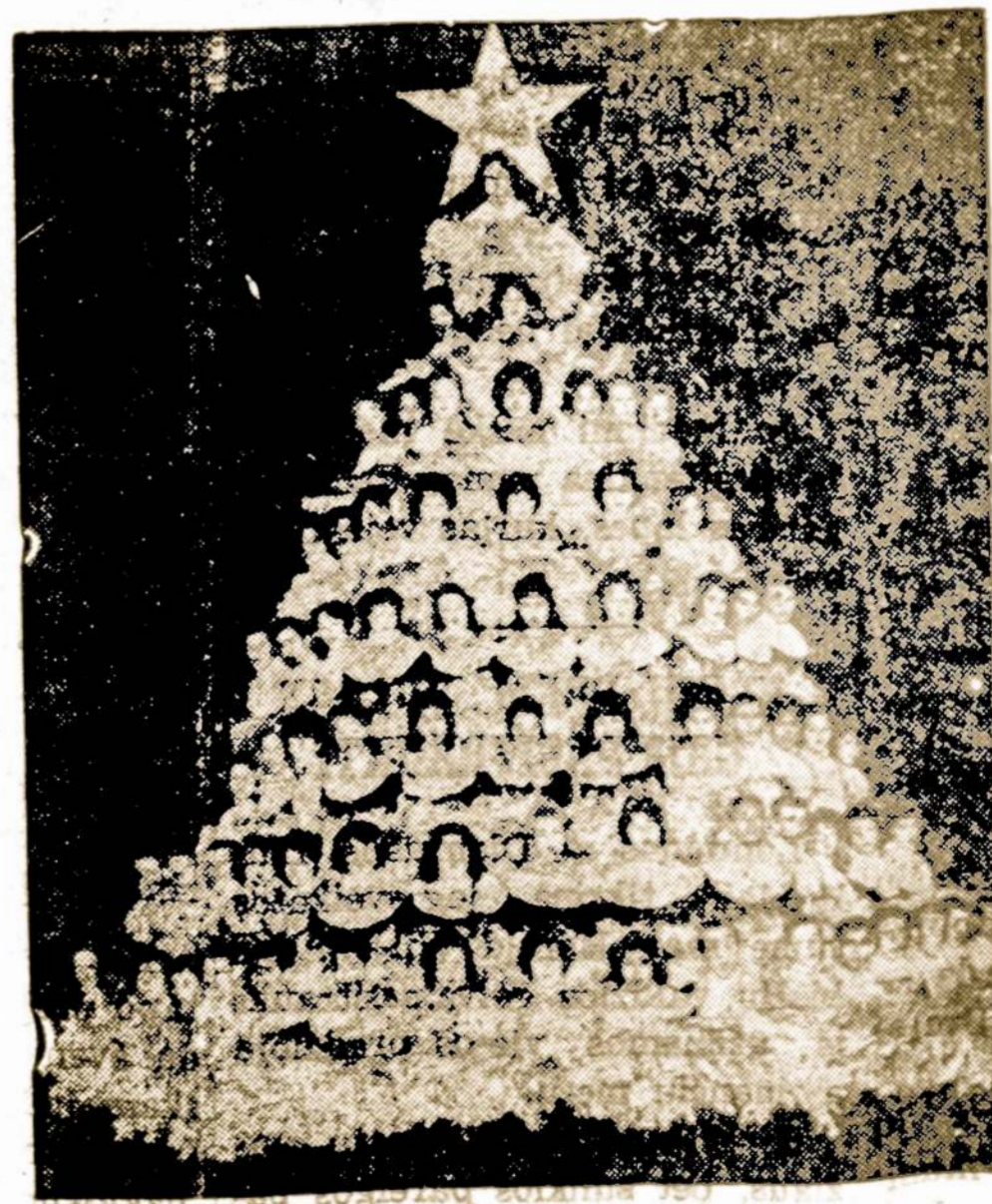
Ak, jaunyste, ko skubi — Būkim abudu.

Amerikiečių Collegijos ir uni-versitetai šaukiasi pagalbos, nes negali suvesti galus su ga-lais.

Panašios pagalbos dar dau-giau reikalinga ir lietuviškai spauda išėjvijoje.

Dėja mūsų vsuomenė nėra iš-mokusi įvertinti ir parėmti sa-vąją spaudą.

Linksmų Kalėdų Švenčių! Laimingų Naujų Metų

Lietuviu Tautiniu Kapiniu

VALDYBA

IR DIREKTORIAI

WALTER R. SLENCH, Pres. ANTHONY J. POWEL, Vice Pres.,
ALFRED DARGIS, Tres. MATT. BATUS, Secretary
PETER G. DAPSER, MARTIN GUDELIS,
JOHN JOKUBONIS, ALGIRD MICKEVICIUS,
JOHN ZALATORIUS, GERALD KELLER
STANLEY R. KASLAS — Ukvedys (Superintendent)

Prašome aplankyti mūsų kapines, pamatyti puikius paminklus ir pasininti vietą savam sklypui. Kapinių pareigūnai suteiks jums pageidaujamą informaciją. Tel. GLOBE 8-0638. Lithuanian National Cemetery, 8201 South Kean Ave., Willow Springs, Illinois

Kūčių vakaras yra susijęs su įvairiais

BURTAIS, DVASIOMIS

Kūčios senesniais laikais buvo, taip sakant, sekantis Naujus Metus.

Apie tą laiką keisdavosi oro laikorapšiai.

Zvilgtelėdami į ateitį, mūsų protėviai bandydavo atspėti ką toji ateitis atneš: gera ar bloga derlių, sveikatą ar ligas ir pan.

Bet šiuo atžvilgiu jie nebuvo vien pasyvūs spėjikai, kurie dairėsi aplink ir laukė ką suteiks likimas.

Mūsų protėviai buvo gana išmintingi.

Jie naudojo visokias priemones, pavelkti į geras laumes ir dvasias, kad jos pašalintų nuo žmonių blogybes ir ap rūpin-tų tuo, ko jie daugiausia pageidauja.

Rvšiai su tomis nematomomis paslaptingomis dvasiomis, kurios kontroliuoja žmonių gyvenimą, buvo palaikomi įvairių apeigų, burtų ir žodžių pagalba.

Kiekvienam pageidavimui ir troškimui buvo vartota skirtinga formulė, arba maldelė, kurias turėjo išgirsti nematomos dvasios.

Dabar pažūrėkime, kaip tas viskas atrodė praeityje.

Žinoma tokia diena, kaip Kūčios, žmonės vengdavo dirbti ir visą dėmesį koncentruodavo į visokias apeigas, ceremonijas ir burtus.

Pirmiausiai paruošdavo iš skirninę valę, su kiseliu iš avižiniu miltu, šutinio, džiovintu erūdū, grybu, šliškų, uogų, aguonu pieno.

Buvo manoma, jog tą vakarą namus aplanko įvairios dvasios ir žinoma, jas reikia tinkamai pavaišinti.

Bet kadangi dvasios niekad nebuvo alkanos, tai maistą sudorodavo patys žmonės.

Jau visiems buvo žinoma, jog kūčių naktį gyvuliai ima kalbėti tarpusavyje ir pranašauti kas ir kada atsitiks, tačiau žmōnėms nevalia buvo klausytis tų pranašysčių.

Kodėl gyvuliai tą naktį atrodė išmintingesni už žmones? Labai paprastai.

Dvasios įlysdavo į tuos gyvulius ir šnekučiuodavosi tarpusavyje.

Panašiai dvasios ir dievaičiai patekdavo į medžius, ypatingai į ąžuolus ir iš jų šlamėjimo spėdavo dievų valia.

Kūčių naktį slankydavosi ir piktos dvasios.

Būriai raganų sėdėjusios ant tuščių avilijų, ieškodamos žmonių, kuriuos galėtų "užkerėti".

Kai kuriose apylinkėse moterys net iki pradžios šio šimtmečio nešioavo ant kaklo Devindrekį, juoda šakelė, apsisaugojimui nuo raganų.

Gyvulius saugodavo nuo raganų, rūkydami tą pačią šaknelę.

Spėjiojimų apeigai ateitį buvo devynios galybės.

Suvalgę Kūčių vakarėnė, traukdavo šieną — sužinoti kas ilgiau gyvens, pagal ištraukę ilgesnį šiaudą, kas ištrauks trumpą — tas greitai mirs.

Mergaitės klėtyje ant stalo uždegdavo žvakę ir paskiau žiūrėdavo į ją per rakto skylutę.

Jei žvakė gražiai dega, viskas klosis gerai ir mergina greitai ištekės, jeigu ne — kas nors tokio avsitiks.

Kartais merginos išnešdavo į lauką pelenus ir paberdavo juos.

Kurion pusėn vėjas neša pelenus, iš ten atjos piršliai.

Nerėdamos gauti dar tikslesnių žinių apie būsimą vyrą, jos paimdavo lazda ir ranka maruodavo, sakydamos: "našlys, baslys".

Jei paskutinis bus našlys, tai gaus našį, jei baslys, tai bernelį.

Tą patį dalyką bandydavo atspėti iš šarkos paukščio.

Jei šarka tupi ramiai, tai bernas bus lėtas ir senvas; jei kraipo uodegą į šalį — bus jaunas ir smarkus.

Ir vištos kartais turėdavo daug ką pasakyti.

Jei traukia iš pečkos vištydės), vištelė pirmą geria, o paskui lesa, tai vyras bus girtuoklėlis.

Kūčių vakarą merginos gulį ir stebį, kas joms prisapsnuos už to ištekės.

Norėdami atspėti sekančių metų derlių, irgi vartodavo visokių gudrybių.

Kūčių vakare šeimininkas ištraukdavo iš stogo šiaudų ir žiūrėdavo, jei yra varpa, tai rugiai blogai užderės.

Jei tą vakarą dangus žvaigždėtas, tai jo gyvuliai gerai augs.

Kad bitės vasarą neštų daugiau medaus, tai kaimynus reiknia pavaišinti alumi.

Iš čia ir atsirado tokia dainelė:

Nebūk skūpas, bitininkėli, Atnešk Kūčių vakarėliui Ajuėjo stiklėli.

Iš to kas aukščiau pasakytą, jau galima suprasti, kaip mūsų protėviai buvo susirūpinę kas atsitiks ateityje.

Jie atidžiai ir stropiai sekė gamtos apsirovėjimus, jie gebėsi visokių priemonių patirti neišvengtino likimo nuosprendį.

Ir tame nieko nuostabaus, Anais laikais jie nesuprato gamtos paslapčių.

Jie nežinojo, kaip atsiranda vėjai, iš kur kyla audros, kodėl saulė "pranyksta" žiemos metu ir pan.

Jiems atrodė, jog tą viską kontroliuoja geros ir blogos dvasijos, kurios iš anksto nusprendė, kas i kur turi įvykti.

Žmonės taip pat tikėjo, jog jų gyvenimas yra tų dvasių rankose ir be jų žinios nė plaukas nemukrės nuo galvos.

Dėl to jie taip domėdavosi atspėjimu ką tos dvasios yra nulėmusios žmonių ateičiai.

Washingtonas faktinai įslai-ko Jungtines Tautas, kurias Maskva išnaudoja savo propogandas.

Nerodyk dantų — nieks jų ne pirks.

Prancūzų bankierių grupė lankosi Varšuvoje tikslu patirti ar verpa suteikti Lenkijai paskolą.

Nuliūdo, kaip nuo bulvienės bjiūdo.

Iš Floridos

PALM BEACH, FLORIDA

Lietuvių Klubo eilinis susirinkimas įvyko lapkr. 1 d., dalyvavo trečdalis turimų narių ir dalis svečių.

Klubo pirm. Jonas Daugėla susirinkimą atidarius, pakvietė pravesti nusątyta dienotvarkę p. Žibienei.

Prie stulų paruošų kavutei, susėdė nariai svarstė dienotvarkės punktus, kurie visuomet sudaro tam tikrų rūpesčių. Nutarta Naujų Metų rengimą pavesta valdybai vykdyti. Naujų 1975 m. sutikimas įvyks Holiday Inn didžioje salėje, PGA Bul. ir 1-95 kelių sakryžoje. Veiks įvairių gėrimų baras. Bilietai \$10 asmeniui, paruošti štai lai po 8 asmenis.

Norintieji dalyvauti prašomi kreiptis į Sapiro Sea Motelį (sav. A. ir V. Tomkai), — 700 Ocean Dr., Juno Beach, Fla. 33408, tel. 305—626-2444; arba klubo kasininką Vládą Žibą, 431 Apalo Dr. Juno Beach, Fla. 33408, tel. 305—626-3419).

Vienam klubo nariui pasiūlius dėl Jaunimo suvažiavimo Lotynų Ameriką kongresan. Liet. Klubo susirinkimas pas. Liet. Klubo susirinkimas pas. kvėrė delegatei Rožytei Bielūnaitėi \$50 ir čekis jai buvo įteiktas.

Teko susirūpinti telef. su rašytoju ir humoristu Viliūm Bražėnu-Bražviliū ir jį pakvietus dalyvauti subuvime, sutiko pavairinti programą. Klubo valdyba pasiryžusi visus norinčius sutalpinti ir salėje lietuviškoje nuotaiškoje sulaukti 1976 metus.

31-iaiviai galvojant

Išmijęjusi mergina kalbą i būsimą savo vyrą:

— Rrangusis! Kaip nuostabu! Esame tikrai du, o mes dveji tai vėnas. Aš dalinsiuos su tavim tavo džiaugsmais ir var-gais.

— Bet, mieloji, aš neturiu jokių vargų.

— Na taip, surašama. Tuom tarpu jų neturi. Bet kai susituoksime...

Prancūzų bankierių grupė lankosi Varšuvoje tikslu patirti ar verpa suteikti Lenkijai paskolą.

Nuliūdo, kaip nuo bulvienės bjiūdo.

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Laimingų Naujų Metų

Visiems Chicagos Lietuviams

Lietuvių Moterų Draugija "Apšvieta55"

Valdyba ir narės

Geriausiu Linkėjimų Kalėdų Šventėms

Laimingų Naujų Metų

JONAS IR HELEN JAKUBONIAI

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

IR

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

LINKI KRIVULĖS NARIAMS IR REMĖJAMS.

BUV. LIETUVOS POLICIJOS B. L. P. T. KRIVULĖS

Klubo valdyba

PABERE PINIGUS

Susidūrus trims automobiliams, iš Purolator Security sunkvežimio pabiro vokai su daugybe banknotų ir smulkių pinigų. Keletas tūkstančių dolerių išsidriekė ant kelio prie Northbrook, kur įvyko nelaimė. Sunkvežimis vežė 50,000 dol.

Linksmiausių Kalėdų Švenčių!

Laimingų Naujų Metų

savo klientams, draugams ir pažįstamiems

CRANE SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

Eugene Pietkiewicz, Pres.

47 and Rockwell Street

Tel. Lafayette 3-1083

Geriausiu Linkėjimų Kalėdų Šventėms

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS

PETRAS KAZANAUSKAS

Mutual Federal Bendrovės — Prezidentas

LINKI VISIEMS SAVO KLIENTAMS IR DRAUGAMS

Ir Visiems Chicagos Lietuviams

Smagių ir Linksmų Kalėdų!

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS

Visiems Chicagos Lietuviams

JONIŠKIEČIŲ, KLUBAS

V A L D Y B A:

JULIA SAČAUSKAS — pirmininkė,
HELEN VENGELIAUSKAS — vicepirmininkė,
ANTOINETTE KALYS — nutarimų raštininkė,
BERNICE ZEMGULIS — finansų raštininkė,
ANNA KLIMAS — kasos globėja
VALERIJA SAMUOLIS — išdininkė
ANTOINETTE KALYS — korespondentė

**LINKSMŲ
KALĖDŲ**

IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ

M E T Ų

linkime

VISIEMS GEROS VALIOS

LIETUVIAMS

FRANK ZOGAS, PRESIDENT

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N

8929 South Harlem Ave., Ridgeview, Ill. 60455. Tel. 598-9400

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N

4040 S. Archer Ave., Chicago, Ill. 60632. Tel. 254-4470

5 1/4% HIGH RATES 7 1/2%

PER ANNUM
PASSBOOK
ACCOUNTS

PAID QUARTERLY AT

BRIGHTON

FEDERAL

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HIGHEST RESERVES

4071 ARCHER AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS 60632

TEL.: LA 3-8248

(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

6 3/4%

PER ANNUM
\$5000 or more
minimum
30 months

6 1/2%

PER ANNUM
\$1,000 or more
1 year min.

Linksmų Kalėdų Švenčių

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

VISIEMS LIETUVIAMS LINKIME

LITHUANIAN CHAMBER OF COMMERCE
OF ILLINOIS

VALDYBA IR DIREKTORIAI

LIETUVIŲ PREKYBOS RŪMŲ NARIAI,
OFFICERS:

JUOZAS BACEVIČIUS	— President.
THEODORA KUZAS	— 1st Vice President
VINCAS SAMASKA	— 2nd Vice President
ADOLPH BALIŪNAS	— Treasurer
BRUNO GRAMONT	— Secretary

PETER P. VILKELIS	— Honorary Directors
DIRECTORS:	CHARLES P. MACKE
STANLEY BALZEKAS, Sr.	VYTO SHUKIS
VINCENT KACINSKAS	FELIX RAUDONIS
JOHN J. EVANS JR.	ERWARD J. YERKES
BRUNO KLEMKA	EDWARD J. YERKES
CASIMIR G. OKSAS	DR. JOS. B. JEROME

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Laimingų Naujų Metų

Visiems Lietuviams Linkime.

Adv. Charles P. Kal

4549 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILL. 60629

Linksmiausių Kalėdų Švenčių LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

Visiems Chicagos Lietuviams

Žemaičių Kultūros Klubas

JOSEPH ŠKEIVYS	— pirmininkas
FRANK PADZIŪKAS	— vice-pirmininkas
ROŽE DIDŽGALVIS	— Nutarimų raštininkė
ALFONSAS KIZLAITIS	— Finansų raštininkas
LEO. GENIOTIS	— Išdininkas

Kaip Kalėdų eglaitė pasiekė Ameriką

Anglijoje pirmą sykį Kalėdų Eglaitės paprotys, kaip spėjama, buvo įvestas vokiečių princesės Dievan, 1829 m.

Bet Kalėdinė Eglaitė plačiau paplito tik kai 1941 metais ja Vindzoro pilyje uždegė karalienės Viktorijos princas eskortas Albergas.

Tais pačiais 1841 metais šį Kalėdų Eglutės paprotį, ištėkėjusį už Orleano kunigaikščio Paryžiuje paskelbė Meklemburgo Princesė Elena.

Nėra galūtinai nustatyta nuo kada šis Kalėdinis paprotys atsirado Amerikoje.

Kai kas teigia, jog jį įvedė po 1730 metų vokiečių ateiviai, bet kiti vėl nurodo, jog apie tą patį laiką Philadelphiaje Kalėdų eglaitė buvo uždegti ir ateiviai iš Anglijos.

Uždegimu laužo buvo sutinkamos Kalėdos

Senesnių laikų Lietuvoje Kalėdų šventės buvo sutinkamos įvairiomis ceremonijomis ir apeigomis.

Viena jų buvo uždegimas didelio laužo, į kurį kiekvienas turėjo įmesti gabaliukus medžio.

Suspoję aplink laužą atlikdavo įvairius burimus, dainuodavo ir šūkaudavo.

Liepsnojanti ugnis, anos galdynės žmonių manymu, nuvydavo nuo sodybų piktas dvasias ir parodydavo saulei kelią į šiaurę.

Lenkas inž. Paryžiuje tapo areštuotas už šnipinėjimą Sovietų naudai.

Linksmų Kalėdų Švenčių Laimingų Naujų Metų

Linkiu visiems SLA nariams, Sandaros skaitytojams ir visiems Amerikos lietuviams.

Tegul šios šventės mus dar labiau paskatina svarbems darbams mūsų draugijose ir organizacijose.

EUPHROSINE MIKUZIS, SLA Išdininkė

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

VISIEMS LIETUVIAMS LINKIME

VALDYBA IR VISI DRAUGIJOS NARIAI, NARĖS

Lietuvių Žagariečių Klubas

VALDYBA:

POVILAS MASILIONIS	— pirmininkas,
ADELINĖ GEDVILAS	— vicepirmin.
ROŽE DIDŽGALVIS	— nutarimų raš. ir koresp.
HERMAN DANTA	— finansų raštininkas
JOSEPHINE MASILIONIS	— kontrolės raštininkė
MATT. POVILAITIS	— išdininkė

LINKSMIAUSIU KALĖDŲ

ŠVENČIŲ

Ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

VISIEMS MŪSŲ DRAUGAMS ir VISIEMS LIETUVIAMS

KUTCHINS ŠEIMA

Tėvynės Mylėtojų

D-JOS KAMPELIS

leikomoje dr. J. Basanavičiaus

Lietuviškų pasakų rinkinį

Vienas amerikiečių universitetas pageidauja dr. J. Basanavičiaus surinktą Lietuviškų Pasakų knygą, išleistą Chicagoje.

Kas nori tokias knygas, malonėkite prisijungti Tėvynės Mylėtojų Draugijai šiuo adresu:

840 West 31rd St., Chicagoje Il. 60608

Romantiški burtai

Kalėdų išvakarėse

Kalėdų šventės buvo panaudojamos ir meliškiems burtams.

Kai kuriose Lietuvos apylinkėse anais laikais merginoms ir jauniems vyrams buvo patariama Kūčių vakare išsigerti po gurkšnį alaus ar geros devyniuose skirtinguose namuose.

Aplūkus tą, galima būtų tikėtis, jog ilgai netrukus jis ar ji sutiks tinkamą vyrą ar žmoną.

PIENO INSPEKCIJA

Vartotojų organizacija ragina nutraukti pieno inspekciją Chicagoje, nes tai pabrangina apie 5 ct. galjoną, bet miesto sveikatos pareigūnai pabrėžia, kad inspekcija padeda susilaikyti geriausio pieno rūšies.

UZMUSE DŪRYS

Kaimynai rado negyva prie garažo durų R. Grabinski, gyvenęs 3008 N. Washtenaw Ave. Chicago, Ill. Policija mano, kad ji užmusė sunkios garažo durys.

GAISRAS MOKYKLOJE

Iš Senn aukštesniosios mokyklos trečiadienį buvo išvesti mokiniai, nes buvo kilęs gaisras. Prasidėjo iš sąslavų dėžės ir išsiplėtė į sieną. Nuostoliai maži, bet tiriami, ar nebūvo padegimo.

SOVIETAI SPARČIAI NAIKINA BATVYDŽIO GIRIĄ - SENOVĖS JOTVINGIŲ BUVEINĖ

Sovietai sparčiai naikina Baltvydžio girią, kuri buvo pati didžiausia Europoje. Senaisiais laikais prie jos buvo susispietę senoji lietuvių giminė jotvingiai.

Baltvydžio girią turi didelę savo istoriją, siekiančią anksčiau negu Mindaugo laikai. Tik gaila, kad sovietinio režimo ši girią, kas įprasta bolševikams, groboniškai naikinama: iškertami medžiai sovietų pramonės reikalams, stumbrai ir briedžiai šaudomi dėl mėsos.

Baltvydžio girią apima apie 130,00 hektarų plotą. Senaisiais laikais buvo daug didesnė. Iš senovės dar likę pavadinimai, kaip Mažoji ir Didžioji Jotvinga, Jotvingų kalnas ir kt. Baltvydžio bažnytkaimis yra aukščiausioje plokštumos vietoje, nuo kurį visas puses šlaitais eina žemyn. Nuo kalvų apačioje yra plačios balos rytų ir vakarų dalyje. Tos balos giriąje užima apie 11 procentų visos girios ploto.

1933 metų duomenimis, pušimis buvo apaugęs apie 60,000 hektarų plotas, eglėmis — apie 11,000 hektarų plotas, ąžuolais — apie 5,000 hektarų plotas, ir kiti buvo mišrieji lapuoti miškai, smelėti ir durpingi plotai. Aukštumoje augo saldžiosios maistingos žolės ir kt., kas buvo pagrindinis maisto žolė džiūms gyvuliams. Tarp kitko, čia paminėtina, kad lietuvių, lenkų ir kt. tautų žmonių mėgstama degtinė, vadinama "Stumbrinė", gaunama įmerkus į degtinę šiam tikrai žolę, kurią matytasi stumbrai. Ši žolė yra karpi, nes ji auga žemose balų vietose.

Baltvydžio girią buvo geriau sia vieta medžioklėms per visus šimtmečius. Tačiau, kai giriąje beliko tik keli šimtai stumbrų, tuo susirūpinę, pradėta jie šerti ir prižiūrėti. Buvo statomos jiems tamsi tikros daržinės su aplink įrengtomis ędžio mis. Stumbrai kiekvienais metais buvo skaijami, gav. 1815 metais jų buvo suskaičiuota 300, pa-

skiau jų skaičius iki 1860 metų išaugo net iki 1575 stumbrų, bet nuo tada jų skaičius mažiau negu pusė staigiai nukrito. G. 1902 metais giriąje buvo 688 stumbrai, 450 briedžių, 2500 elnių, 700 danielių, 5,000 stirnų, 1,800 šernų. Toks gyvulių skaičius tada buvo laikomas pakankamu, tačiau vis reikėjo žiūrėti, jų normalaus prieauglio, kad veislės nebūtų naikinamos.

Baltvydžio giriai buvo didelės smūgis — tai Pirmasis pasaulinis karas, kada vokiečiai iškirtė daug miško — 4,500 hektarų miško plotą, t. y. 6 proc. visas miško atsargas.

Jau 1915—1916 metais giriąje beliko tik 160 stumbrų, nes daug jų buvo sunaikinta per kariuomenių kovas. Vis dėlto, vokiečiai likusius stumbrus globavo, bet vėliau vėl daug jų žuvo.

Lenkijos viešpatavimo laikais visą girią paskirtė į girininkijas, Miško ir žvėrių rezervuj buvo paskirta apie 6,000 hektarų plotas.

Antrasis pasaulinis karas taip pat atnešė daug nuostolių, kai 1939 metais girią užgrobė bolševikai — rusai 1939 metais. Tada bolševikų pranešimu, stumbrų rasta tik 16.

Po Antrojo pasaulinio karo dalis girios vėl atiteko Lenkijai, nors ne tokia kaip anksčiau buvo, o dalis pasiliko vadinamajai "sovietinei Gudijai". Pažymėtina, kad 1946 metais Lenkijos vyriausybė dovanavo "gudiškajai" Baltvydžio giriai 5 stumbrus.

Talgi, garsioji isprinė Baltvydžio girią, kaip ir visos pavergtos taigos, daugiausiai kenčia nuo bolševikų nežmoniško režimo.

O kam nebuvo miela ir smagu pasivažinėti rogėmis arba papuošta "lubnele", lekiant balų, minkštu keliu!

Tas sportas, vienas seniausių, buvo kiekvienam prieinamas ir visų mėgiamas.

Taip, Kalėdų šventės buvo smagios ir turtingos ir prieš šimtą metų.

Kiekvienas bandydavo iš Joniškiečių klubo

atspėti savo laimę

Kiekvienas kraštas turi ar turėjo nuosavų papročių Kalėdoms.

Daugelis jų yra užsilikę nuo seniausių laikų.

Norvegijoje per Kalėdas prisimindavo ir apie paukštėlius, kurie pasilieka ten žiemavotį. Kalėdų rytą jiems pasatomai įvairių pėdai, kad ir paukščiai turėtų kuo pasivažinėti.

Meksikoj vaikai užsirišę akis stengiasi numušti pakabintas drakonų galvas. Už tai gauna dovanų kaip "nugalėtojai" piktųjų dvasių.

Graikijoje Kalėdų šventės baigiamos sausio 6 d.

Dvasiškai įmeta į vandenį ryšius, kas simbolizuoja Kristaus krikštą.

Belgijoje per Kalėdas vaikai laukia atėjant Kalėdų Senelio su dovanomis, kad Senelis turėtų kur dovanas sudėti.

Senelis važinėja briedžiais pasikinkęs.

PASTABĖLĖS

Laimės greičiau pasiekia tas, kuris atlieka ką nors gero savo artimiesiems.

Laimės reikia ieškoti ne už kalnų, ne už miškų, bet savyje.

Seniau sakdavo: Kalėdos, tai ūkininkams galvosūkių ir bėdos, Mat, prieš tas šventes reikėdavo išmokėti bernams ir mergoms už jų darbą žemės ūkyje.

Angelų paskelbtas šūkis šventoje žemėje: Taika ir gera valia žmonėse, vis dar pasilieka balų šaukiančių giriąje.

Tarp žydų ir arabų Palestinoje taika dar neatseigta.

Kai kurias atžvilgiais Kalėdos buvo puošnesnės ir įvairesnės negu dabar kad yra.

susirinkimo

rinkimas įvyko gruodžio 2 d. Vyčių salėje.

Pirm. Julija Sačauskas atidarė susirinkimą ir pakvietė vienos minutės asistojimu pagerbti mirusį narį James Marcinaką.

Skaitytas protokolai ir valdybos narių pranešimai visi priimti. Ligonijų raporte pranešta, kad Antanas Radzūkas ir Antanas Sandergas buvo ligoninėje, ir jau sugrįžo į namus. Antanas Jusas dar tebėra nursing namuose. Nauja komisija dėl 1976 metų išrinkta Anna Casey, ir Kazimiera Stukas.

Klubas nutarė pasveikinti su Kalėdų šventėmis Sandarą, Naujienas, Sophie Barcus Radio, Margutį ir Karo Veteranus.

Buvo rinkimas naujos valdybos 1976 metams. Tai ta pati valdyba pasiliko ir kitoms metams.

Išrinkta komisija knygoms patikrinti: Kasper Kriksčiūnas, Anastasija Williams ir Anna Condux ir susirinko pirm. Julija Sačauskas namuose.

Pranešta, kad klubui sueis balandžio mėnesį 50 metų, kaip klubas suvertas. Nutarta surengti banketas; bus vėliau pranešta daugiau. Pasveikinta Mary Neberjeza su gimtadieniu; jai sudainuota "Ilgiausių metų" Buvo vaišės ir gėrimų po susirinkimo. Ateinantis susirinkimas įvyks vasario 3 d., 1976 m. Vyčių salėje. — Rašt. A. Kalys

Viena mažą mergytę nuolat gyresį mokykloje, kad ji yra vyriausio iktoriaus dukterė.

Apie tai nugirdo jos motina ir uždraudė ape tai plepėti.

Po kiek laiko mergaitės draugė klausia jos:

— Ar tu iš tikro esi direktoriaus dukterė?

— Maniau, jog esu, bet mama sako, kad ne.

Dažnai, rudinė apsiūvilkus, vaikšto gili išmintis.

Kaip kauniečiai sutik-

davo Naujuosius Metus

Nepriklausomos Lietuvos laikais vadinamojoje laikinojoje Lietuvos sostinėje Kaune žmonės naujuosius Metus sutikdavo ne tik privačiai namuose, bet ir viešose vietose. Pav. Valstybės Teatre Naujų Metų išvakarėse buvo statoma opera La Traviata, kur Kipras Petrauskas su Elzbeta Kardeliene pradavo skambias arijas.

Kita visuomenės dalis prieš išmušant dvyliką rinkdavosi, net nepaigant šaltų, prie Karo Muziejaus, kur karo invalida atlikdavo atitinkamas iškilmes, skambinant Amerikos įėjusių dovanotam Laisvės Varpui.

Siaš iškilmes rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė šitaip yra aprašiusi savo veikalė: "Naujųjų Metų istoriją".

"Ateina invalida grodami savo maršą, nuo Nežinomo Kareivio kapo kyla dūmai, Auksas... Net drebuliai eina per kūną. Taip gražu, taip iškilminga. Berzai apžerknoje, pakeli galvą — Laisvės Statula laiko rankoj sutrauktą grandinę... Tai kas, kad šaltis kanda per ploną paltelį — betgi esi laisvas! Stojosi Liejuvali Ir štai sušinki Naujus Metus drauge su generolu Nagevičium... Jis pašneka gražiai, visiems palinki sveikatos ir laimės, kaip draugas su draugu. Sekam laikrodžio rodyklę, ir, kai bokštas ima mšti dvyliką, žmonės šaukia — 'Valjo!' Spaudžiū ir aš ranką kitiems, šalia stovintiems. Visi, taip sakant, tos pačios taigos. Tada užgiedam Himną. Pjėšiam iš visos širdies, o bokšte vėliava — plast, plast..."

Teofilė Kapačinskienė

mirė Rockforde, Ill.,

eidama 95 metus

Peretia trečiadienį tapo palaidota Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje, Teofilė Kapačinskienė, kuri mirė Rockforde, Ill., sulaukus 95 metų amžiaus.

Ji gimė Jakiškių kaime, Vilkaviškio apskr. 1881 metais.

Amerikoje išgyveno 25 metus, iš kurių 19 metų praeidavo Rockforde, Ill., kur ir mirė gruodžio 13 d.

Pajiko 8 sūnūs: Vincą (Lietuvoje), Juozą ir Augustiną bei dukrą Anelę Amerikoje.

Taipgi paliko du anūkus.

Sandaros darbuotojai mielam Juozui Kapačinskui su šeima ir kitiems giminėms reiškam gilią užuojautą ir kartu liūdme.

E. Rimkus, A. Mijašius, G. Lazauskas, Pr. Sulas, M. Valdyla

Justinas ir Anna

Norvaitis-Leonauskas

Sveikinam su Šventom Kalėdom ir Naujais Metais, visus lietuvius ir linkime geros sveikatos ir pasisekimo!

PASKAITOS IR TYRINĖJIMAI ŠVENTO RAŠTO
atsibūna kiekvieną sekmadienį, svetainėje Y. M. C. A.,
6235 So. Homan Ave., prie 63rd St., nuo 10-12 v. r.
Kviečiame visus, Tiesos Ieškančius.
Įėjimas nemokamas, kolektų nėra.

Švento Rašto Tyrinėtojai

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
Laidotuvių Direktorai

MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 West 71st Street
Telef.: Grovehill 6-2345-6
1410 South 50th Avenue Cicero
Telef.: Townhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
Aikštė Automobiliams Statyti

E U D E I K I S
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktorai

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

Holiday Greetings from

Saint Anthony Savings

Where Your Money Grows

As we celebrate our 53rd Christmas at Saint Anthony Savings, we are proud to introduce our new symbol. It's a symbol that expresses the growth and vitality we have shared with our savers since 1922.

We eagerly look forward to providing you with another year of record growth, record dividends, and the same personal attention that has always been a part of Saint Anthony Savings.

Merry Christmas, Savers!

Daily 9:00 — 5:00 p.m.
Monday 9:00 a.m. — 8:00 p.m.
Saturday 9:00 a.m. — 1:00 p.m.
Wednesday, Sunday — Closed
Suburbs 656-6330 Chicago 242-4395

INSURED

Where Your Money Grows

Saint Anthony Savings

1447 South Forty Ninth Court, Cicero, Illinois 60650

PHILOMENA SAKO:

Nėra kitos Taupymo Bendrovės, turinčios Valstijos ar Federalinį Charterį, kuri mokėtų didesnius procentus, negu Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovė. Nėra nei taupymo bendrovių, kurios būtų saugesnės ar duotų geresnį patarnavimą.

Certificate account	Minimum balance	Annual yield	Effective yield
One Year Certificate	\$1,000	6½%	* 6.81%
30 Month Certificate	\$1,000	6¾%	* 7.08%
4 Year Certificate	\$1,000	7½%	* 7.90%
6 Year Certificate	\$1,000	7¾%	* 8.17%

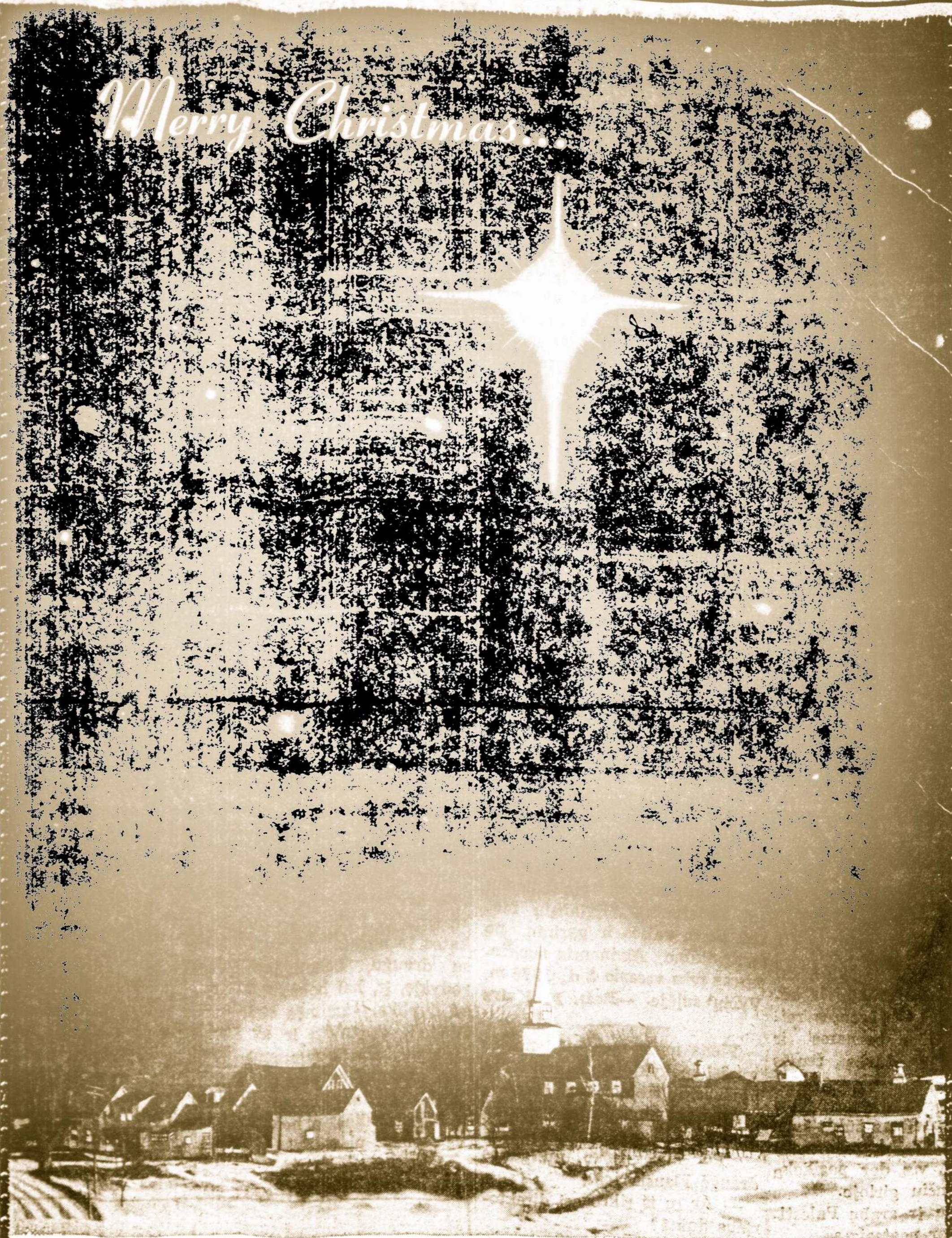

* These rates assume interest if left on deposit for one year. By Federal regulation a substantial interest penalty is required for early withdrawal of certificate accounts.

CHICAGO

savings and loan association

6245 south western avenue 476-7575

Union Federal

Savings and Loan Association

BRIDGEPORT OFFICE
3430 S. Halsted Street
Chicago, Illinois 60608
Phone: 523-2800

LINCOLN MALL OFFICE
139 Lincoln Mall
Matteson, Illinois 60443
Phone: 747-4100

Linksmų Kalėdų Švenčių!

Laimingų Naujų Metų

Visiems Mūsų Draugams, Kostiumieriams

BRUNO KLEMKA

Namų Statytojas - Kontraktorius

10040 So. Kilpatrick Street

Linksmų Kalėdų Švenčių

Laimingų Naujų Metų

Sveikina visus prietelius bei klientus
Linkime visiems savo draugams, pažįstamiems
ir visiems lietuviams.

HEALTHY FOOD RESTAURANT

JULI BICIŪNIENĖ,
Savininkė

3236 So. Halsted Street

Tel. DANube 6-9837

BRUNO KLEMKA

Namų Statytojas - Kontraktorius

10040 So. Kilpatrick Street

DIEVO KARALYSTĖS

ZINIOS

TEMA: VILTIS POMIRTINIO
GYVENIMO

TEŠINYS 31

Taigi aišku, kad piktdaris prąšė žemiško palaiminimo ir atgailėdamas Jėzus žadėjo jam žemišką palaiminimą. Tokje žemiški palaiminimai atseitajame rojuje, mesijinės karalystės karaljavimo metu, bus prieinami visai žmonijai, tada kai bus įvykdyti žemėje "atseitimo laikai".

Iki tol draugai kasis piktdaris ir visi kiti, kurie yra kapuose, turi laukti pažadėtų palaiminimų. Jie laukia užmigę miršes miegu iki žemės suilauks naujosios dienos ryto; ir tuomet jie išgirs žmogaus Sūnaus balsą ir bus pabudinti. — Jono 5:28.

O ką gi Jėzus reiškė sakydamas "šiandien", tada kai davė pažadą ant kryžiaus buvusiam piktdariui? Negalėjimas sudevinti šį sakinį su daugeliais šventraščių liudijimais apie mirusių padėtį, atsirado dėl to, kad Biblijos vertėjai padėjo ne tinkamoje vietoje ženklėlių komą. Pradiniai Biblijos rankraščiai neurėjo jokių atskirimo ženklėlių, nes rašybos ženklėliai dar nebuvo išrasti. Ženklielių vartojimas yra nelabai senas dalykas. Jie buvo pridėti prie rašybos tik apie keletą šimtų metų atgal.

Mūsų Biblijos vertėjai, kaip ir visas religinis pasaulis, tikėjo, kad mirties valandoje žmogus lieka paimtas į dangiškąją laimės vietą, ir todėl padėjo atskirimo ženklėlių taip, kad sakinyš skaitomas sutiktinai su jų dvasininkų pasakojimais. Padėję atskirimo ženklėlių tinkamoje vietoje, mes gauname tikrąją šio teksto prasmę: "Is tikrųjų sakau tau šiandien, tu būsi su manim rojuje". Taip sakydamas Viešpats pareiškė pilną pasitikėjimą savo dangiškojo Tėvo santvarka.

Zodis "šiandien" Jėzaus sakinyje, reiškia tą dieną, kuri žmogaus žvilgsniu atrodė visai negalima susilaukti žadėtosios karalystės. Viešpaties tikėjimas buvo taip didelis, kad ir tokiu laiku, kuriuo visos aplinkybės paneigė jo viltį, jis vistiek užtikrino, kad tikrai bus įsteigta mesijinė karalystė ir bus atseitigtas rojus, ir kad anas piktdaris bus ten ir turės progą gerėtis jo palaiminimais.

Povilas Pagautas ir Rojų

2 Korintiečiams 12:1-2 Povilas sako, kad jis mažai regėjimą, kuriame jis buvo "pagautas ir rojų". Bet Apaštalas aiškina, kad tai buvo tik "regėjimas," ir nereiškia, kad tuomet jau buvo rojus įsteigtas. Apaštalas aiškina, kad tame pat regėjime jis buvo paimtas į "trečiąjį dangų." Šita informacija patiekia mums raktą, kaip reikia suprasti visą šią regėjimą.

ŽIEŽIRBOS

Šioje šalyje jau yra įsteigta apie 3 milijonai įvairios rūšies įstatymų, kurių pečiai privalo prisilaikyti. O tu įstatymų skaičius vis didėja ir didėja, taip, kad žingsnį žengus gali pažeisti kelis įstatymus.

Tuom tarp senais laikais buvo patiekty tik 10 Dievo įsakymų ir jų pilnai užteko kasdieniniame gyvenime.

Europiečiai daug prisidėjo prie išskyjimo šios šalies į viršūnę.

Dabargi mūsų valstybės sekretorius H. Kissinger bando pavesiti visą Europą raudonųjų mongolų vergija.

mas," ir nereiškia, kad tuomet jau buvo rojus įsteigtas. Apaštalas aiškina, kad tame pat regėjime jis buvo paimtas į "trečiąjį dangų." Šita informacija patiekia mums raktą, kaip reikia suprasti visą šią regėjimą.

Apaštalas Petras, savo antroje laiške, 3-me skyryje, rašo mums apie tą patį "trečiąjį dangų", kurį regėjime matė Povilas. Apaštalas Petras kalba ne tik apie "trečiąjį dangų", bet apie visus tris "dangus". Jis aiškina, kad pirmasis iš šių dangų buvo pirmo tvaro. Nėsa dienoje, ir kad jis buvo susteigtas kitas tvaro metu. Jis aiškina toliau, kad po tvaro prasidėjo antrasis dangus, kuris bus susteigtas po Kristaus antrąjo atėjimo. "Bet", sako Apaštalas, "mes laukiame pagal jį pažadą naujo dangaus ir naujos žemės, kuriuose teisybė gyvena."

Kas domisi apie Tiesą mes Prisiimsime, Velniui Spaudos Kreiptis šiuo adresu:
Lithuanian Bible Students
550 Sycamore Rd.
LaSalle, Ill. 61301

Išlankymas vieno U.S. kongreso nario per metus taksu mokėtojas kainuoja \$500,000. Deja jie toji gražu to neužsipelno, nes didesnę laiko dalį praleidžia ieškodami priekabių prie tų valdiškų įstaigų, kurias kontroliuoja prez. Ford.

Pirmieji baltieji ateiviai į šį kontinentą, sumokėjo \$24, indijonams už dabartinio New Yorko miesto žemės plotą.

Dabar tam miestui paskendus į skolas, vargiai šiandien galima būtų parduoti už tuos pinigus.

Prasidėjus žiemos sezonui pasirodavo koncertai, kuriuose skambėdavo lietuviškos dainos, prmiindamos gimtąjį kraštą ir mūsų pačių jaunystę.

Dabar lietuviškų ainių jau nebegird, nes visi supuolė prie sveitimų operų.

Daug nuosavų žodžių

"Palto" arba "overkauto" pavadinimui lietuvių turi ir keletą nuosavų žodžių: :
1) sernėga, 2) apsiausgas, 3) rudinė, 4) milijū.

Vidutinis dirbančių moterų uždarbis yra šiuo metu \$6,000 per metus, tai yra 43 proc. mažiau negu vyrų.

Susirūpino išnykimu

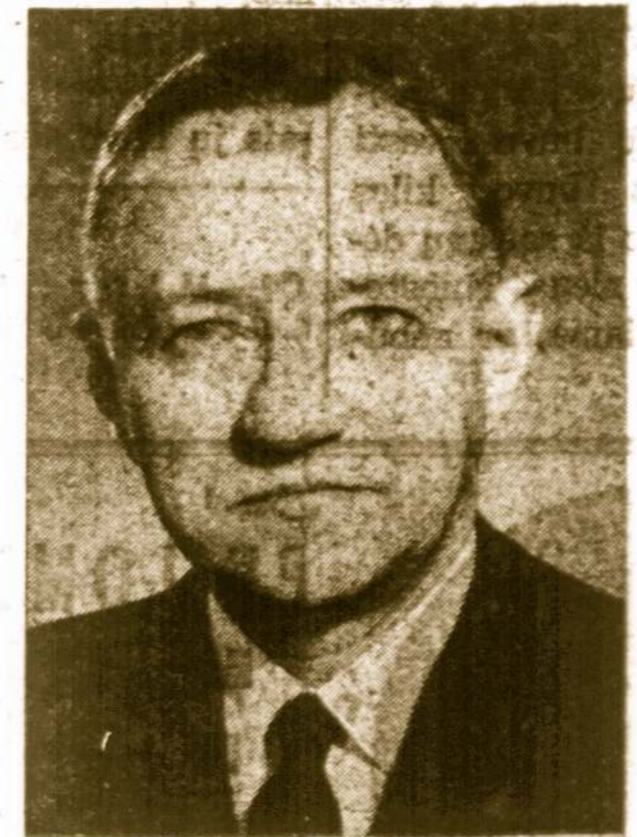
vilkų šioje šalyje
Laukinių gyvūnų globėjai susirūpino, kad visoje šalyje beliko vos 500 vilkų, kuriems taipgi grėsia išnykimo pavojus.

Pasakytas žodis yra sidabrinis, o nepasakytas — auksinis.

Girtas išsimiegos, o kvailas niekuomei.

Nerasi tokio arklio, kuris avių nežestų.

LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ LINKIME VISIEMS SANDAROS RĖMĖJAMS, NARIAMS IR SKAITYTOJAMS.

Kazys Šidlauskas

Advokatas

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

linki klientams, draugams ir visiems lietuviams
TRYŠ BALZEKO ŠEIMOS GENERACIJOS

BALZEKAS MOTOR SALES, INC:

"U WILL LIKE US"

CHRYSLER — IMPERIAL — PLYMOUTH — VALIANT
Distributor

4030 Archer Avenue, Chicago

Phone Virginia 7-1515

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

S. L. A. 134-TA MOTERŲ KUOPA
Valdyba ir narės

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Ir Visiems Chicagos Lietuviams

ZOLP'S MILLWORK

LIETUVIŲ ISTAIGA

MARIE ZOLP, Savininkė

3554 South Halsted Street Chicago, Illinois 60609

Linksmų Kalėdų Švenčių

IR

Laimingų Naujų Metų

VISIEMS SANDARIEČIAMS, VISIEMS S. L. A. NARIAMS

VISIEMS TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS NARIAM

IR VISIEMS AMERIKOS LIETUVIAMS

ALEKSANDRAS CHAPLIKAS

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

ir Laimingų Naujų Metų

Visiems Miami, visiems Floridos ir visos Amerikos
lietuviams linkime linksmiausių Kalėdų Švenčių
ir Laimingų Naujų 1968 Metų.

Miami Amerikos Lietuvių
Piliečių Klubas

3655 North West 34 Street
Miami, Fla.

MIAMI, FLORIDA

3655 North West 34 Street, Miami, Florida,

sveikina visus Klubo rėmėjus, sulaukus sveikiams

NAUJŲ METŲ!

Taipgi dėkojame visiems, kurie atsilanko į mūsų
Klubą, tokiu būdu paremia mūsų gerus darbus.

Kluba Direktorai ir Valdyba

LINKSMŲ ŽIEMOS ŠVENČIŲ KALĖDŲ
LAIMINGŲ — SVEIKŲ NAUJŲ 1976 METŲ
LINKIME VISIEMS GERIEMS LIETUVIAMS
TAMPOS LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS

Jonas Kalpokas — pirmininkas,
Pranas Šeštokas — vicepirmininkas,
Ona Vilienė — protokolų sekretorė,
Stela Olenjck — išdininkė
Eranas Parmalis — maršalka

KALĖDOS

Medžiai liūdni be lapų
Graudujį liūdesį gieda —
Prarastą vasarą!
Prarastą saulę ir žiedą
Be, iš tolijosios šiaurės at-
lėkęs

Ašimūša vėjas
I ideviško Kūdikių šypsnį —
Tutyla gražiai sušvelnėjęs.
Ir nuo to čypsnio saulėto
Audros nurimo, ir gėlas,
Jau, rodos, seniai išmirę.
Žydėti vėl kalės.

A. TYRUOLIS

Nauja lengvata seniorams-vyr. žmonėms

Nešeniai Illinois valstijos gubernatorius pasirašė legislatūros priimtą įstatymą dėl lengvatos seses takšų seniorams — vyresniems žmonėms ir nedarbingiems. Tokių asmenų yra apie 1 milijonas, kurie turi metinių pajamų mažiau negu \$10,000. Jie turi teisę gauti pašalpos nuo \$50 iki \$100. Toki asmenys turi užpildyti formuliarus.

Dėl platesnių informacijų šiuo reikalu kreiptis į Soc. Klubo valdybą, 3548 S. Emerald Ave., tel. LA 3-1387 (vakarais); dėl pilietybės ir testamentų — CL 4-7966 (rytais), Chicago III. Rd.

BLUE CROSS PASKELBĖ

PROGRAMĄ APSAUGOTI

DARBININKUS

Chicagoy veikianti Blue Cross — Blue Shield paskelbė programą apsaugoti atleistiems iš darbu darbininkams sveikatos apdraudimą. Smulkesnių informacijų teikia toji istaiga, esanti miesto centre, prie Michigano ežero.

Norintieji įstoti į Soc. Klubą (nario mokestis \$100 metams), majonėkite kreiptis aukščiau nurodytu adresu; jei rašytumėt žekius, tai išrašytė vedėjo vaidu — A. Cepulis, Lith. Soc. Club.

Kalėdos Amerikoje

Kalėdos Amerikoje turi savo istoriją.

Ją sudaro generacijos žmonių atvykusių iš užjūrio kraštų ir visokiausių laikų periodų iš įvairiausių kultūrų.

Daugelis senų amerikiečių prisimena Kalėdas ir gailisi tų senų laikų, kai be didelio skubėjimo, ramiai ir be didelių išlaidų jie galėjo pasiruošti šventei, patys pasigaminavo žaislus, kepdami tradicinius pyragus.

Kolonijų laikais, tarp 1620 ir 1776 metų, kai Amerika paskelbė savo nepriklausomybę, Kalėdos buvo švenčiamos įvairiais būdais.

Vargingose gyvenimo sąlygose Naujoje Anglijoje tėvai pigligrimai griežtai draugė Kalėdų šventimą.

Jie atvyko į šį kraštą kaip pabėgėliai nuo religinių persekiojimų Anglijoje ir buvę įsitikinę, jog jų puritoniškas tikėjimas, toks, koks tada buvo, negali būti šventiškesnis ir taiknesnis, kaip jaučiama Kalėdų metu senoje Anglijoje.

Ir šį laiką senai įsikūję Naujoje Anglijoje ligi 19-to šimtmečio pradžios.

Kitokja atmosfera vyravo pas jų pietinius kaimynus, olandus įsikūrusius ten, kur dabar yra New Yorkas.

Ten Kalėdos reikė vaikiškas Santa Claus apsilankyma, kuris jiems buvo žinomas, kaip plečiasirdis šv. Nikolaus ir vėliau pasidarė Kalėdų Seneliu. Jis jų klumpes pripildydavo dovanomis ir saldainiais.

Suaugusiems Kalėdos reikė apeigas bažnyčioje, svečiavimosi, draugų bei giminių pasveikinimus, kas jiems primindavo Olandijoje pajiktus namus.

Visur Atlanto pakraščiuose Kalėdų šventimas rodė tautinę ir religinę kolonistų kilmę. Juose, Kvakerių — Pensilvanijoje, Romos katalikų — Marylan-

de, Britų episkopalų — Virgijai — Svedų — New Jersey valstijose.

BKai kuriose pietinėse valstijose Kalėdos buvo švenčiamos.

Tas paprotys buvo įvestas prancūzų atvykėlių Louisianoje ir italų bei ispanų — Floridoje.

Virgijinijoj Kalėdos buvo švenčiamos dvyjika dienų.

Per vėlesnius kolonijų metus Kalėdų papročiai buvo praturtinti ir harmonizuoti naujų emigrantų iš Senojo Pasaulio, atvykimu.

1731 m. vokiečių kolonija, apsigvenusi rytų Pensilvanijoje, Kalėdų eglė, kuri simbolizuoja amžiną ugnį, šiame krašte įkūrė Kalėdų išvakarėse Bethlehemo miesta. Kristaus gimimo vietos dėkingam prisimigijoj, šik praėjusio šimtmečio viduryje.

20-tojo šimtmečio pradžioje paprotys išstaiyti Kalėdų eglę viešose vietose pradėjo plisti.

Giesmių giedojimas buvo viešai apnaujintas (tai buvo senas anglų paprotys), prasidėjus 20-tam šimtmečiui, Bostono mieste, kur per daugelį metų, bet koks Kalėdų šventimas buvo įstatymas neleidžiamas.

Kalėdų giesmės iš Europos atkeliavo su atvykėliais iš Australijos: Tylis naktis, iš Anglijos — God Rest You Merry, iš Prancūzijos — Noel.

Ir kaip dovana Europos Naujam pasauliui, — tai Adeste Fideles.

Dar kitos giesmės yra vengrų, lietuvių, ukrainiečių, skandinavų ir jos faktiniai yra giesmės.

The Seasons Greetings

MERRY XMAS & HAPPY NEW YEAR to all of our Friends & Patrons from Bernard Arrivo Florist, 11943 S. Crawford Av., Alsip, Ill. 597-3771 — WA 8-6800

SEASON'S GREETING & BEST WISHES TO ALL Leonard Bukauskas & Son Funeral Dir. 10821 S. Michigan Ave. & 649 East 162nd St. CO 4-2228

A VERY MERRY XMAS AND A HAPPY NEW YEAR To All our Friends & Patrons Clarks Super Service Station 3340 West 26th St. 522-9104

HOLIDAY GREETING To our Many Friends & Assoc. C. E. NIEHOFF & CO., Manuf. of Ignition, Hydraulic Brakes + Parts, 4925 W. Lawrence Ave. AV 3-3403

MERRY XMAS & HAPPY & PROSPEROUS NEW YEAR. (LOU SABO) Old Orchard — Golf & Country Club. Euclid Av. & Rand Rd. Mt. Prospect, Ill. Space avail. for weddings, banquets, theatre parties, etc.

LIETUVIAI GYDYTOJAI DR. VYTAUTAS GYDYTOJAS ir Chirurgas Bendra praktika, spec. Moterų ligos Ofisas: 2652 West 59th Street Tel.: PR 8-1223 Val. pirmadi., antradi., trečiadi., ir penkt. 2-4 v. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS Chirurgas 2454 West 71st Street Ofiso telef.: HEMlock 4-2123 Rezid. telef.: GIBson 8-6195 Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti tel. HE 4-2123; jei neatsiliepi, tai

WANTED By Large Vessel Fabricator in Edmonton HEAVY PLATE ROLL OPERATORS AND SUBMERGED ARC WELDERS Rate: \$7.10 per hr. Working 40 hrs. Straight Time 8 hrs. Double Time per Week. Benefits. Phone: (403) 433-9531, (Collect) or write: CESSCO FABRICATION & ENGINEERING DIVISION P. O. Box 2423, Edmonton, Alberta, Canada T5J 2V8

Business Oppty

ILLINOIS—For Sale 80 ac. Feeding Farm for Cattle, Harvestore etc. 1 mile city limits—Polo, Ill. Possession March 1st. Suitable for our 700 cattle. For appt. call owner: (815) 946-2018, after 9 a.m.

FLORIDA—4 bdrm. brk. ranche on 20 acres, 4 wk. 16 crop. Yr. round spring, frplc. raised hearth, crptg. Oak fire, ba, Ex-ras, 55 mi. from Panama City, Fla. By owner, 037,900. 304-547-2824

WISC.—YR. ROUND retirement or vacation home. Compl. furn. & paneled. Air-cond. Anigo area. Fish, hunt, snow mobilizing. By Owner, \$15,900. 414-321-3927

Real Estate for sale, Illinois—Exc. buy for retirement home. 6 lots for garden space, big garage for tinkering, 2 or 3 bdrm, \$11,000. All city utilities. Gaddis Realtors, Shelbyville, 217-774-4913 or eves. 774-4535.

AUTO BODY MEN NEEDED Must be experienced. Apply in person

JOHN BLOEHL BODY SHOP, On Torrence 1 Mi. No. of Rte 30. Chicago Heights. PH: 758-3600

SEASONS GREETING To All our FRIENDS AND PATRONS, from THE FIRESIDE FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOC. Member of the FSLIC. — ALL ACCTS INSURED up to \$40,000 5041 W. 31st St. Cicero, Ill.

MERRY XMAS & HAPPY NEW YEAR to our many Friends & Customers. GUARANTY SAVINGS & LOAN ASSOC. 3854-56 W. 26th St., Chicago CR 7-5300

CHRISTMAS & NEW YEAR GREETINGS to all our Friends & Patrons. THE ARCHER — KEDZIE BOWL 4300 S. Kedzie, Chicago, Ill.

SEASONS GREETINGS to all our Friends & Patrons. SERVICE ELECTRIC CO. 11400 S. Cicero Ave., Alsip, Ill. 597-9000

LIETUVIAI GYDYTOJAI Tel. of: 847-5800; rez. PR 8-4250 DR. V. VILEIŠIS Gydytojas ir Chirurgas 758 West 35 Street (Kampas Halsted ir 35-os gat.) Priėmimo val.: kasdien 1-4 p.p. ir 6-8 v. v. Seštadieniai 1-4 p.p. Trečiadi. ir sekmadi. uždaryta

— Kai draudžiama kalbos laisvė, prasideda demokratijos artėrijų sukietėjimas, laisvosios institucijos darosi formomis be gyvybės ir artėja respublikos mirtis. — W. R. Hearst

Real Estate

WISCONSIN—30 ac. of heavily wooded land, mostly pine and poplar. Small creek on land & ponds to be developed. By owner only \$25,900. Call Shell Lake, 715-468-2596, after 8 p. m. 715-468-7714

Bus. for sale

HOTEL RESTAURANT—Nely dec. Overnight accom. for 90. Home of the 100 mi. Safari (the world's greatest snowmobile trail). Priced for quick sale by owner. 715-473-9121

RESTAURANT or Equipment bus. In Central Florida. 8,000 sq. ft. bldg., full of good used equip. A money maker for right party. Call for appt. 305-461-4478.

OVERSEAS CONTAINER WORK. All work in the city of Chicago with 3 yr. lease. using our ins., trailers & permits. Use of 1968 International Tractor Single Axle price \$2,500. 261-6313.

ILLINOIS — East Dubuque 5 rm. Yr. Round long cabin home. 1 acre lot on the Mississippi River Beach & boat dock. Priced to sell by owner \$40,500. Call 815-742-6997 or 815-742-3258.

Female Help

R N's... LP N's To open new floor Modern facilities has geriatrics and develop mentally disabled residents. Good working conditions. Competitive sal. Fringe benefits. incl. free meal in service education. Near Golf Mill shopping center. — Please call Mrs. E. Damerow 967-7000

FLORIDA — Kissimmee — 4 MI. from Disneyworld. 1975 Dbl. Wide Mobile Home. Set up in wooded park. 3 Bd, 2 baths, screened porch, Centr. air. Partially furn. Priced to sell \$18,900. 305-847-0192.

INDIANA — Kooz Lake — yr. around 1 1/2 stry 6 rm. furnished. Gas bt. frplc. 2 c. gar. On lake frontage 90x160. Md. \$30's. Call owner 312-247-3372

WISCONSIN—Humbird Mobile Home with partial basement and 2 car gar. on 1 + acres of land on small lake. 2 bedrooms. Call Owner — 608-372-2563

WISCONSIN—2 bdrm. log cabin. Big field stone frplc. 2 mo. old. Compl. cptr. & pnd. Close to river. Hgwy 180, 12 mi. No. of Marinette. On 2 ac. of land. Priced to sell by owner. \$19,800. 715-582-4304

Household Help

HOUSEKEEPER—To live in for her rent. Willing to do job & enjoy a nice respect. House & garden as her own world. Perm. Refer. No smok., drink etc. Write to P. O. Box 935, Palatine, Ill. 60067.

SKATEBOARDS Wholesale Only. Immed. Delivery. All Price Ranges plus access. Stardust International (714) 536-9153

Help Wanted

KITCHEN HELP DISHWASHER Experience not necessary. Will Train. Connies-Hearth 'N Forge Pizzeria, 19 W. Ogden, Westmont, Ill. 852-5776.

KAS NAUJO CHICAGOJ

ir mūsų lietuviškose apylinkėse

Lietuvos Vyčiai pagerbs banketė Dr. Kazį Bobelį

Illinois — Indianos apygardos Vyčiai Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį paminėti vasario mėnesio pradžioj "Lietuvos prisiminimų" banketė gražioje Martinique salėje. Banketė metu bus pagerbtas daktaras Kazys Bobelis. Tos pagarbos nusipelnė jis būdamas Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininku, daug ir sėkmingai dirbdamas tėvynės Lietuvos labui.

Vincas Rušinskas rašo iš Miami Springs, Fla.

Mūsų geras kaimynas Chicagoje, Vincas Rušinskas, praleidamas žiemą Miami Springs, prisidūrė gerų linkėjimų Kalėdų šventėms ir savo laiškelyje parašė štai ką:

"Vaikštinėdamas atsitiktinai sutikau Stanley Jucių, žuvusio didvyrio lakūno Dariaus brolių. Jis tuojau paklausė: 'Kaip laikosi Vaidyla?' Ir jis laabi šilčiau atsiliepė apie jį. Pereitą sekma dieną Sandaros Chicagoje, Miami, Fla., laikė susirinkimą, kuriame nutarė paskirti Kalėdinę Sandarą dovaną — 25.00".

Lietuvių Moterų Klubo Kalėdinė Puota

Gruodžio 10-ą Chicagoje Lietuvių Moterų klubas surengė "Luncheon" Liet. Tautiniuose Namuose, kur susirinko apie 150 ponų.

Programą išpildė Immaculate Conception mokyklos vaikų grupė su vadovu Faustū Stroja ir mokytoja Jonyniene ir Juškiene.

Crazią giedoją Kalėdų giesmeles ir pašoko vaikūčiai keletą tautinių šokių.

Klubo pirmininkė ponė Sylvia Peroshius pravedė programą sveikindama nares ir viešnius su Kalėdų šventėmis. Buvo pakviesta garbės narė gen. kons. Juzė Daužvardienė, kuri dėkodama klubietėms už gražų labdaros darbą, pabrėžė jų pasišventimą veikloje.

Pirmininkė išsairkė nares, kurios prklauso klubui net nuo 1923 metų; jos buvo pagerbtos apdovanotos žvakėmis. Taip buvo pristatytos naujos narės, kurias ponė pirmininkė apdovanojo korsažais, jos pačios pagamintais.

Dargi įvyko dovanų padalinimas. Smeigios šeiminių buvo Danna Abrignani, Dalija Bobelienė, Aldona Brazienė ir Jean Vance.

Gi pietus šoningai priručė Tautinių Namų nuolatiniai šeiminkai J. Pauļiai, —Teodora Kuzienė.

Sandara kaip Kalėdų dovana gimtadienio proga

Leo Oksas, gyvenęs Los Angeles, California, užprenumeravo Sandarą kaip dovaną Kalėdose Jonui Pečiui, gyvenančiam Montebello, Cal.

Tas pats Leo Oksas užprenumeravo Sandarą ponai Onutei Macenienei jos gimtadienio proga. Savo gimtadienį ji paminės sausio 5 d.

Ponia Maceniene gyvena Glendale, Cal.

Alena ir Antanas Bartkai persikėlė gyventi į Cypress, Cal.

Ankščiau gyvenę Chicagoje, 3825 S. Kedzie Ave., ponai Alena ir Antanas Bartkai apsigyveno Cypress, California, kur gyvena jų dukterė Dr. Stella Cable.

Linkėjimai gauti iš Brazilijos

Gyvenanti Sao Paulo, Brazilijoje, Stasys ir Veruė Bacevičiai prisiuntė Sandaros štabai ir visiems Chicagoje lietuviams gerasių linkėjimų Kalėdų šventėms ir laimingų Naujų 1976 metų.

Bus laikomos Mišios už palaidotus

Mažeika - Evans Laidotuvių Įstaiga praneša, kad už palaidotus iš jų koplyčios sausio 3 d. 7 val. ryto Jėzuitų koplyčioje bus laikomos Mišios.

Tokios Mišios bus laikomos kiekvieno mėnesio pirmą penktadienį. Tų Mišių laikas bus paskelbtas vėliau.

"Neringos" valgykla Marquette Park naujose rankose

"Neringos" valgykla, esanti 71st St. ir Talman Ave, sankryžoje yra žinoma ne tik čikagiečiams, bet ir tolimesnių apylinkių lietuviams.

Neseniai šią valgyklą perėmė nauji šeiminkai: p. Adelė Lietuvininkė ir p. J. Puzinaitė, buv. Sibiro tremtinė ir Prancūzijoje yra baigusė kulinarijos mokyklą.

Valgyklos lankytojai yra labai ir ateietyje bus patenkinti maistu ir patarnavimu. Naujosios šeiminkės bei savininkės vidų jau naujai išdekoravo, kas iš karto matasi į akis, būtent — spalvotos šviežios: geltona, žalja, raudona ir kt.

Linkime "Neringos" naujoms savininkėms pasisekimo biznyje.

HUMORESKA

Geros perspektyvos

— Girdėjau, jog gavai darbą miesto savivaldybėje. O kaip viskas atrodo?
— Labai gerai, nes sėdžių prie paties lango.

Taip paseno, kad ir giltnę užmiršo.

TRUMPOS ZINIOS

Leo Oksas, Los Angeles, Cal., atnaujino Sandaros prenumerą. Už poniai Onutei Macenienei, gyvenančiai Glendale, Calif., dovanų gimtadienio proga, sausio 5 d.

Natalija Delkatesen, 3313 S. Halsted St., sveikina savo klientus bei kosumerius su Kalėdų šventėmis ir linki Laimingų Naujų 1976 Metų!

ZAGARIEČIŲ KLUBAS

Štai kas atlikta priešmetiniam klubo susirinkime

Lietuvių zagariečių klubo prieš mėnį susirinkimas įvyko lapkričio 23 d. Jono Stjilio salėje, 4346 S. California Ave. Pirm. Paul Masilionis atidarė susirinkimą, sveikino gausiai atisilankiusius narius ir pranešė, kad mirė klubo narys Aleksandras Šimkus. Buvo pagerbtas atsišaukimo vienos minutės tyla. O jo šeimai išreikšta gili užuojauta. Prie klubo prisirašė nauja narė Emily Armoška. Nuatarijų raštinkės ir valdybos narių raportas buvo priimtas vienbalsiai. Klubas nutarė pasveikinti su Kalėdų šventėmis Sandarą, Naujienas, Barcus radio leidėją ir veteranus. Klubo valdyba dėl 1976 metų perrinkimą visa ta parį, būtent: pirm. P. Masilionis, vicepirm. A. Gedvila, nuatarijų rašt. R. Didžgalvis, fin. rašt. H. Danta, kon. rolės rašt. J. Masilionis, išd. Mat. Povilaitis, koresp. R. Didžgalvis, ir knygų revizijos komisijon. apsiėmė J. Povilaitis, J. Sačauskas, A. Brokevičius. Jie susirinko sausio 10 d. 1 val. p. p. pas J. Masilionį.

Sekančis klubo susirinkimas įvyks sausio 25 d. 1976, aukščiau minėtoje salėje. Po susirinkimo buvo pasveikinta Josephine Masilionis Juzės gimtadienio proga. Visi ta proga sugiedojo "Happy Birthday". Vėliau buvo vaišės ir malonus buvis ir visa valdyba linkėjo visiems nariams linksmy šventėm.

—Rožė Didžgalvis, koresp.

AUKOS "SANDAROS" SPAUDOS FONDUI

\$50.00 J. Lukas, Chgo, Ill. Už prisiustas aukas visiems nuoširdžiai dėkojame.

\$25.00 Chicago Lietuvos Moterų Klubas, Chgo, Ill. 11.00 Frank ir Aldona Wilke, Chgo, Ill.

10.00 Zina R. Zongajila, Tinley Park, Ill. 6.00 Dr. A. Gussen, Cicero, Ill. 5.00 Mrs. S. Machenskas, Chgo, Ill.

Po \$3:00:

Jonas Vaisvilas, Tucson, Ariz. Leonas Balzaras, Chgo, Ill. A. Shimkus, Knox, Ind. V. Krasauskas, Chgo, Ill. Anna Ginejitis, Chgo, Ill. P. Narvydas, Maspeth, N.Y. A. Jakutis, Chgo, Ill. Anna Bush Long Beach, Cal. J. J. Bimba, New Port Riche, Fla.

Marcella Maetin, Cicero, Ill. Helen Bartkus, Cypress, Cal. Nellie Mikšenas, Dearborn, Mich. B

Po \$1.00:

J. Jasauskas, Hollywood, Fla. Anna Morkūnas, Rockford, Ill. S. Walentukiewicz, So. Boston, Mass. A. Aleksiejūnas, Chgo, Ill.

Staigi mirtis ištiko B. Zalatorienę

Ilgai išgyvenusią Bridgeporte, Sandaroh kaimynystėje, Benigda Zalatorienę išėjo staigi mirtis.

Dirbdama kieme prie savo rezidencijos ji sukrijo ir nuvežta į ligoninę—mirė.

Jos vyras žymus veikėjas — Antanas Zalatorius mirė prieš 8 metus.

Helen Bartkus, 3825 S. Kedzie Ave., atnaujino Sandaros savo dukrai Stelai Cable, gyvenančiai Redondo Beach, Calif., kaip dovaną gimtadieniui.

Geras mūsų kaimynas Juozas Leščauskas, 3337 S. Morgan St. gruodžio 27 d. paminės savo 95tą gimtadienį. Jo dukra Harriet yra vaistinės savininkė.

Josephine Bastis pasitėraukė iš gyvųjų tarpo į amžinybę

Ilgokai sirgusi mirė buvusi Bridgeportietė, o paskutiniuoju laiku gyvenusi Wisconsinėje Josephine Bastis, žmona ALT. Sandaros pirmininko Prano Basčio — savininko Lakeside Coutry Club.

Ve,inė buvo gipsumu Zeaitijoje, Raseinių ap. Kibiškių kaime.

Ji tapo palaidota gruodžio 15 d. Sv. Kazimiero kapinėse Chicagoje.

Velionė paliko dideliamė nuilūdimė vyrą Praną, sūnų Praną Jr., dukrą Aldoną Harvey, du auikus ir anukę ir seserį Staniją, gyvenančią su savo vyru dr. Jurgilu Californijoje.

Visiems velionės Josephine Bastis artimiejiems Sandara reškia giljausią užuojautą ir

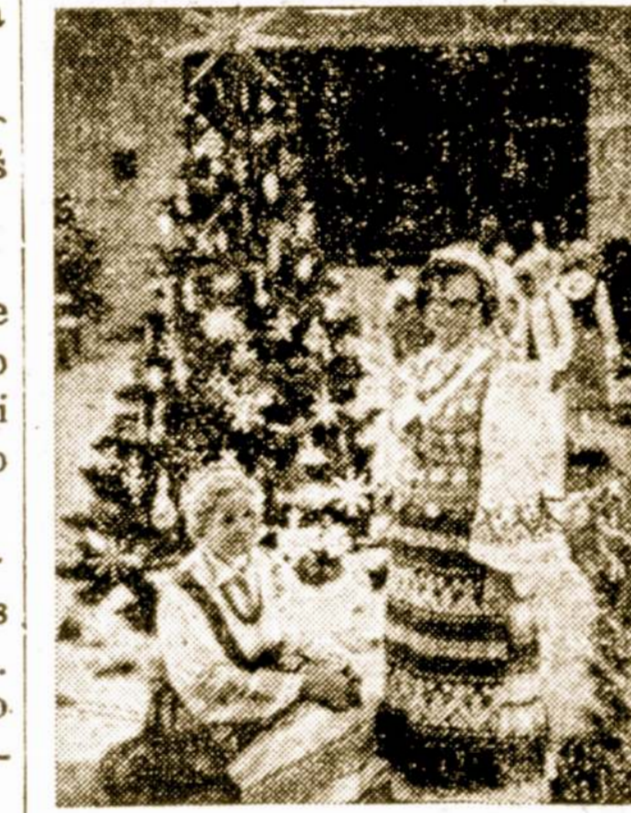
Pikti puolimai ant Marquette Parko

Pastaruoju laiku radijo pranešėjai nuolat kartoja būk Marquette Parke plačiai veikia nacių grupė, skelbianti "baltųjų viešpatavimą" ir prišinančią įsileidimui nepageidautinų elementų.

Tikrenybėje Marquette Parke veikia ne naciai, bet vietiniai gyvntojai, kurie bando apsaugoti savo pastoges.

Reiktų užproptuoti prieš tokius šmeižtus per radijo stotis.

—Viejinis

Leonienė ir Seputienė prie Kalėdų eglutės Miami, Fla.

HEATING CONTRACTOR

Irenių mieste ir užmiestyje naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters) Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS 4444 So. WESTERN AVE. Chicago, Ill. 60608 Tel.: VI 7-3447

BEL' REAL ESTATE

Juozas Bacevičius 6455 So. Kedzie St., Chicago, Ill. 60629 Telef. 778-2239 Įstaiga veikia: nuo 9 iki 8 val. vak. kasdien. Seštad. ir sekm. nuo 9 iki 4 val. p. p.

Jums Tinkamiausiai Galės Patarnauti

NORMAN BURSTEINAS, kalbių kreatorė ir tarykė.

185 North Wabash Ave., telef. 263-5826 ir bute 877-8488

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

Giminėms, Draugams ir Pažistamiems

ANTHONY & VINCENTE POWEL (POVILONIAI)

Laidotuvių Direktoriat
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Linksmiausių Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujųjų Metų
CONTINENTAL RESTAURANT
IR
DELIKATESSEN MAISTO PRODUKTAI
Pauosioms ir pristatom maistą pramogoms, vestuvėms, banketams ir pan.
Savininkai JONAS IR GENOVAITE MALIORIAI
3139 South Halsted Street

Linksmiausių Kalėdų Švenčių
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijos Nariai
PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
POVILAS J. RUDKAS
3854 S. HALSTED STREET Tel. YARds 7-1911

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1219
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-8872
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410
ANTANAS M. PHILLIPS
Tomas ir Laurynas Labanauskas
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-340

JURGIS F. RUDMIN
3318 S. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-1138, 1139
VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003
TURIME KOPLYCIAS VISOSE MIESTO DALYSE

A. VILIMAS MOVING
ĮVAIRIŲ ATSTUMŲ
823 W. 34th PLACE
CHICAGO, ILL.
TEL: FFrontier 6-1882

Nuo 1914 Metų
Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalais visam mūsų apylinkėse. Dėkojame jums už mūsų parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti jums naudingi ir ateityje.
Indėliai apdrausti iki \$40,000.00
5 1/4%
All accounts compounded daily — Passbook Savings (paid quarterly)
7 1/2%
4 Years Savings Certificates (Minimum \$5,000)